

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Kierunek studiów: historia

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia - licencjackie

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Wymiar kształcenia: 6 semestrów

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 180 punktów ECTS

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: licencjat

CHARAKTERYSTYKA TREŚCI KSZTAŁCENIA – GRUPY TREŚCI

I. WYMAGANIA OGÓLNE

I.1. Technologie informacyjne w warsztacie historyka

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami i pojęciami występującymi w trakcie pracy z komputerem, zrozumienie zasad działania i sposobów wykorzystywania komputera oraz oprogramowania użytkowego, a także przygotowanie do świadomego wykorzystywania narzędzi technologii informacyjnej w celu poszukiwania, wykorzystywania i przetwarzania informacji z różnych źródeł oraz w celu rozwiązywania problemów z różnych dziedzin.

Treści merytoryczne: Podstawy użytkowania komputera i wyszukiwania informacji, rola IT w procesie dydaktycznym i samokształceniowym oraz prawne i etyczne zasady użytkowania komputera. Edytory tekstu – tworzenie, formatowanie i drukowanie dokumentów; kopiowanie i przenoszenie fragmentów tekstu w obrębie jednego dokumentu i pomiędzy różnymi dokumentami, praca z tabelami, umieszczenie w tekście obrazów i grafik, tworzenie automatycznego spisu treści i korespondencji seryjnej, stosowanie się do zasad pisania prac naukowych. Arkusz kalkulacyjny – rozumienie pojęcia „arkusz kalkulacyjny”, tworzenie, formatowanie, modyfikacja i zastosowanie arkusza w wybranych obszarach wiedzy, tworzenie standardowych formuł, użycie funkcji matematycznych, statystycznych, tekstowych, logicznych oraz daty i czasu, tworzenie i formatowanie wykresów, arkusz kalkulacyjny jako baza danych. Grafika prezentacyjna – tworzenie prezentacji multimedialnej z uwzględnieniem podstawowych zasad tzw. „prezentacji dla prelegenta”. Podstawy tworzenia stron internetowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady prawne i etyczne wynikające z wykorzystywania komputera i narzędzi technologii informacyjnej.

Umiejętności (potrafi): poszukiwać, gromadzić i przetwarzać informacje, a także wykorzystywać je w krytyczny i systematyczny sposób; rozwiązywać problemy wymagające zastosowania technologii informacyjnej poprzez dobór i odpowiednie wykorzystanie właściwych narzędzi informatycznych i oprogramowania.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): doceniania roli technologii informacyjnej we współczesnym społeczeństwie oraz w procesie dydaktycznym i samokształceniowym; szanowania własności intelektualnej, w tym praw autorskich do oprogramowania.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I. 1.a. Język obcy I

Cel kształcenia: wprowadzenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego przygotowanie do komunikacji w języku obcym na poziomie docelowo B2 w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego, jak i wybranych elementów życia zawodowego.

Treści merytoryczne: ćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego z zakresu następujących tematów: przedstawianie się, opis człowieka, rodzina, kariera zawodowa, codzienne obowiązki domowe, przyzwyczajenia domowników, wykroczenia, orientacja w mieście, opisywanie miejsc i budynków, weekend, wspomnienia z dzieciństwa i szkoły, czas wolny, system edukacji i szkolnictwa wyższego, podróże, planowanie przyszłości, zakupy, restauracja, nowinki technologiczne, zdrowie, ekologia, media, minione szanse i możliwości, tryb przypuszczający, formy czasowe, strona bierna, mowa zależna; zapoznanie z obyczajami i kulturą krajów danego obszaru językowego w celu nie tylko poszerzenia wiedzy i ćwiczenia odpowiednich nawyków językowych, ale też rozwijania ciekawości, otwartości i tolerancji; prezentowanie rozmaitych metod uczenia się, zachęcanie do samooceny, samodzielnego poszukiwania prawidłowości językowych i formułowania reguł; różnorodność form pracy (indywidualna, w parach, w grupach) i typów zadań pozwalających na uwzględnienie w procesie nauczania indywidualnych uzdolnień i cech charakteru studentów; wprowadzenie i wyćwiczenie podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język obcy na poziomie docelowo B2 zgodnie z wymogami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie leksyki i struktur gramatycznych.

Umiejętności (potrafi): komunikować się w języku obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu docelowo B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; pracować w zespole.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i kultur; dostrzegania podobieństw i różnic między kulturami.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.1.b. Język obcy II

Cel kształcenia: rozwijanie wszystkich sprawności językowych (mówienie, czytanie, pisanie i słuchanie ze zrozumieniem); przygotowanie do posługiwania się językiem specjalistycznym; kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy w zakresie doskonalenia znajomości języka obcego.

Treści merytoryczne: doskonalenie wszystkich sprawności językowych, struktur, form gramatycznych i konstrukcji językowych poprzez pracę z obcojęzycznymi tekstami i dokumentami dotyczącymi zagadnień związanych z kierunkiem studiów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język obcy na poziomie docelowo B2 zgodnie z wymogami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie leksyki i struktur gramatycznych; terminologię (pojęcia, definicje) odnośnie do podstawowych zagadnień nauk humanistycznych.

Umiejętności (potrafi): komunikować się w języku obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu docelowo B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; korzystać z obcojęzycznej literatury fachowej; przedstawić prezentację multimedialną w języku obcym; pracować w zespole.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i kultur; dostrzegania podobieństw i różnic między kulturami.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.1.c. Język obcy III

Cel kształcenia: wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego przygotowanie do komunikacji w języku obcym na poziomie docelowo B2 w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego, jak i wybranych elementów życia zawodowego.

Treści merytoryczne: doskonalenie wszystkich sprawności językowych, struktur, form gramatycznych i konstrukcji językowych poprzez pracę z obcojęzycznymi tekstami i dokumentami dotyczącymi zagadnień związanych z kierunkiem studiów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język obcy na poziomie B2 zgodnie z wymogami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie leksyki i struktur gramatycznych; terminologię (pojęcia, definicje) odnośnie do podstawowych zagadnień nauk humanistycznych.

Umiejętności (potrafi): komunikować się w języku obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; korzystać z obcojęzycznej literatury fachowej; formułować problemy i stawiać pytania; interpretować dane, plany, projekty; przedstawić prezentację multimedialną w języku obcym; pracować w zespole.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i kultur; dostrzegania podobieństw i różnic między kulturami.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.1.d. Język obcy IV

Cel kształcenia: wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego przygotowanie do komunikacji w języku obcym na poziomie B2 w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego, jak i wybranych elementów życia zawodowego.

Treści merytoryczne: doskonalenie wszystkich sprawności językowych, struktur, form gramatycznych i konstrukcji językowych poprzez pracę z obcojęzycznymi tekstami i dokumentami dotyczącymi zagadnień związanych z kierunkiem studiów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język obcy na poziomie B2 zgodnie z wymogami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie leksyki i struktur gramatycznych; terminologię (pojęcia, definicje) odnośnie do podstawowych zagadnień nauk humanistycznych.

Umiejętności (potrafi): komunikować się w języku obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; korzystać z obcojęzycznej literatury fachowej; formułować problemy i stawiać pytania; interpretować dane, plany, projekty; przedstawić prezentację multimedialną w języku obcym; pracować w zespole.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i kultur; dostrzegania podobieństw i różnic między kulturami.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.2. Przedmiot ogólnouczelniany I, II

Cel kształcenia: wprowadzenie poszerzonej wiedzy, terminologii i różnych koncepcji badawczych dotyczących omawianego zagadnienia.

Treści merytoryczne: wykład stanowi monograficzne, całościowe ujęcie wybranego zagadnienia z wielu zaproponowanych, np.: człowiek współczesny wobec problemu uzależnień, dietetyka i żywienie człowieka, ekonomia, etyka, genetyka w życiu człowieka, komunikacja wizualna i werbalna, prawo, zdrowy styl życia i higiena człowieka.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze z omawianego zakresu wiedzy.

Umiejętności (potrafi): potrafi wykorzystać poznaną wiedzę w różnych sytuacjach codziennych i zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania w życiu prywatnym, zawodowym i społecznym z różnych obszarów wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

I.3. Wychowanie fizyczne I

Cel kształcenia: świadome i systematyczne rozwijanie własnej aktywności fizycznej i dbałości o stan zdrowia.

Treści kształcenia: gry i zabawy ruchowe, ćwiczenia kształtujące prawidłową postawę ciała z wykorzystaniem przyrządów i przyborów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zagadnienia z zakresu kultury fizycznej oraz z zakresu wybranych dyscyplin sportowych; problematykę na temat wpływu ruchu i ćwiczeń ruchowych na zachowanie zdrowia jednostki i społeczeństwa.

Umiejętności (potrafi): kontrolować poziom własnej sprawności fizycznej, wykonując podstawowe testy i sprawdziany; dobrać ćwiczenia kształtujące odruch prawidłowej postawy ciała; wykonać podstawowe elementy techniczne zespołowych gier sportowych (siatkówki, koszykówki, piłki nożnej i piłki ręcznej) i wykorzystać w praktyce ćwiczenia fizyczne, mające wpływ na motorykę organizmu; podjąć działania prozdrowotne i edukacyjne, wykorzystując w praktyce wiedzę oraz umiejętności w zakresie różnych form aktywności ruchowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współpracy w zespole stosując zasady „fair play”; kształtowania samodyscypliny i samooceny oraz poczucie odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo własne oraz drugiego człowieka; kreowania wartości aktywności ruchowej jako formy relaksu fizycznego i psychicznego oraz promowania pozytywnej postawy prozdrowotnej wpływającej na sprawność funkcjonalną w dorosłym życiu człowieka

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.4. Wychowanie fizyczne II

Cel kształcenia: przygotowanie do świadomego uczestnictwa w kulturze fizycznej, działalności sportowo-rekreacyjnej jako ważnego elementu prozdrowotnego stylu życia.

Treści merytoryczne: różne formy wyścigów z wykorzystaniem sprzętu sportowego; piłka siatkowa, ręczna, koszykówka, nożna, atletyka terenowa.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wiedzę z zakresu kultury fizycznej oraz z zakresu wybranych dyscyplin sportowych; wpływ ruchu i ćwiczeń ruchowych na zachowanie zdrowia jednostki i społeczeństwa.

Umiejętności (potrafi): kontrolować poziom własnej sprawności fizycznej, wykonując podstawowe testy i sprawdziany; dobrać ćwiczenia kształtujące odruch prawidłowej postawy ciała; wykonać podstawowe elementy techniczne zespołowych gier sportowych (siatkówki, koszykówki, piłki nożnej i piłki ręcznej) i wykorzystać w praktyce ćwiczenia fizyczne, mające wpływ na motorykę organizmu; podjąć działania prozdrowotne i edukacyjne, wykorzystując w praktyce wiedzę oraz umiejętności w zakresie różnych form aktywności ruchowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współpracy w zespole stosując zasady „fair play”; kształtowania samodyscypliny i samooceny oraz poczucie odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo własne oraz drugiego człowieka; kreowania wartości aktywności ruchowej jako formy relaksu fizycznego i psychicznego oraz promowania pozytywnej postawy prozdrowotnej wpływającej na sprawność funkcjonalną w dorosłym życiu człowieka.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.5. Historia i narracja historyczna

Cel kształcenia: omówienie kluczowych koncepcji związanych z historią i narracją historyczną. Przedstawienie głównych płaszczyzn narracji historycznej, czyli kontekstu empirycznego i kontekstu normatywnego.

Treści merytoryczne: analiza mechanizmów wpływających na powstawanie narracji historycznych, czyli badanie źródeł, dostępności informacji, interpretacji faktów oraz różne

metody badawcze zastosowane przez historyków. Analiza kontekstu empirycznego, który pomaga zrozumieć, w jaki sposób historyk zbierał, selekcjonował i interpretował dostępne mu materiały. Zasady, wartości i cele, jakie powinny kierować procesem tworzenia narracji. Jakie pytania zadaje historyk, jak układa fakty, jakie moralne i etyczne normy przyjmuje. Jaki mają one wpływ na kształtowanie się narracji historycznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk historycznych; różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla badań nad wybraną epoką historyczną.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić umiejętności badawcze w sposób uporządkowany i systematyczny, wykorzystując nowoczesne techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji; stosować w mowie i w piśmie terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych i pokrewnych, zarówno w pracy badawczej, jak i w popularyzacji nauk historycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dostrzegania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą historyką i popularyzacją wiedzy historycznej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

I.6. Problemy współczesnego świata

Cel kształcenia: przybliżenie zagadnień związanych ze strategicznymi problemami współczesnego świata, ich genezą, cechami, znaczeniem międzynarodowym.

Treści merytoryczne: strategiczne problemy współczesności – ich cechy i katalogi. Specyfika głównych problemów współczesnego świata, geneza problemów, rozwój badań nad kwestiami globalnymi. Międzynarodowy ład polityczny. Przeobrażenia w procesach światowych i regionalnych z przełomu lat 80-tych i 90-tych. Procesy dezintegracji i integracji. Pokój i bezpieczeństwo we współczesnym świecie. Konflikty zbrojne jako problem międzynarodowy. Kwestia zbrojeń i rozbrojenia. Kwestia żywnościowa i surowcowa we współczesnym świecie. Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego. Zmiany klimatu wywołane przez człowieka. Różnice kulturowe i ich wpływ na stosunki międzynarodowe. Rola czynnika religijnego we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Dysproporcje rozwojowe między Północą a Południem. Terroryzm międzynarodowy. Prawa człowieka i demokracja w stosunkach międzynarodowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): kluczowe strategiczne problemy współczesnego świata, ich genezę, cechy i znaczenie międzynarodowe. Istotę i specyfikę podstawowych problemów cywilizacyjnych: pokój i bezpieczeństwo, konflikty zbrojne, terroryzm, procesy demograficzne, prawa człowieka i demokracja, kwestia żywnościowa i surowcowa, zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego, zmiany klimatu wywołane przez człowieka, dysproporcje rozwojowe między Północą a Południem.

Umiejętności (potrafi): analizować problemy strategiczne współczesnego świata, określać specyfikę podstawowych problemów cywilizacyjnych; dokonywać porównań katalogów problemów strategicznych różnych części świata; wskazywać genezę i cechy kluczowych zagrożeń cywilizacyjnych; formułować opinie dotyczące globalnych zagadnień demograficznych, ekonomicznych, konfliktów zbrojnych, kwestii bezpieczeństwa, problemów ekologicznych, zmian klimatycznych, terroryzmu międzynarodowego, praw człowieka.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dostrzegania dynamiki i genezy problemów współczesnego świata; krytycznego odbioru zjawisk znamienych dla strategicznych kwestii cywilizacyjnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

I.7. Historia publiczna

Cel kształcenia: przygotowanie do pozyskiwania, opisywania, sprawnego przetwarzania i atrakcyjnego prezentowania świadectw przeszłości i wiedzy o nich; wyrobienie umiejętności rozumienia jak przeszłość funkcjonuje w teraźniejszości, jak jest kształtowana i jak funkcjonuje pamięć historyczna.

Treści merytoryczne: pamięć i polityka historyczna; interpretacje historii; e-historia; filmy historyczne - produkcja, recepcja, ewaluacja; historia w rozrywce i mediach; public relations, przedsiębiorczość, organizacja projektów historycznych; pozyskiwanie funduszy i zarządzanie grantami; oral history; dziennikarstwo historyczne.

Wiedza (zna i rozumie): różne aspekty pracy zawodowej osoby popularyzującej wiedzę o przeszłości.

Umiejętności (potrafi): pozyskiwać relacje metodami oral history, dziennikarstwa historycznego; organizować imprezy historyczne, także z użyciem nowych technologii, pozyskiwać środki na takie przedsięwzięcia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dostrzegania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą historyką i popularyzacją wiedzy historycznej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

I.8. Geografia turystyczna

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi pojęciami związanymi z geografą turystyczną oraz walorami turystycznymi poszczególnych obszarów świata oraz regionami turystycznymi Polski.

Treści merytoryczne: geografia turystyczna w strukturze nauk geograficznych; podstawowe pojęcia właściwe dla geografii turystycznej; środowisko geograficzne Europy i Polski, jego przydatność dla geografii turystycznej; walory turystyczne (wypoczynkowe, krajoznawcze, kulturowe i specjalistyczne) Polski; zagospodarowanie turystyczne Polski; podział Polski na regiony turystyczne; walory krajoznawcze Europy, struktura przestrzenna zainwestowania i ruchu turystycznego w Europie; regiony turystyczne Europy; ważniejsze europejskie centra turystyki letniej, zimowej, uzdrowiskowej, pielgrzymkowej i kulturalnej; mapy, jako źródło wiedzy przydatnej dla geografii turystycznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): geografii i historię dawnej i współczesnej Polski, państw europejskich i pozaeuropejskich; podstawową terminologię związaną z geografą turystyczną oraz jej zakresem metodycznym.

Umiejętności (potrafi): ocenić przydatność przestrzeni geograficznej dla potrzeb historii; wykorzystywać opracowania kartograficzne oraz wykorzystywać wiedzę geograficzną w historii.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): propagowania znaczącej wartości, jaką prezentują dla funkcjonowania społeczeństwa dziedzictwo oraz tradycje kulturowe regionu, z którego pochodzi, polski i innych krajów europejskich; uznawania i szanowania różnic determinowanych podłożem narodowym i kulturowym.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

I.9. Media we współczesnym świecie

Cel kształcenia: zapoznanie z różnymi typami systemów medialnych, funkcjonującymi w wybranych krajach Ameryki, Europy i Afryki. Podstawowe elementy systemów medialnych tych kontynentów oraz analogie i różnice w ich funkcjonowaniu.

Treści merytoryczne: typologia systemów medialnych; brytyjski system medialny; amerykański system medialny; francuski system medialny; niemiecki system medialny.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): systemy medialne działające we współczesnym świecie oraz zasady i normy, które nimi kierują.

Umiejętności (potrafi): formułować w sposób krytyczny i obiektywny własne opinie o funkcjonowaniu systemów medialnych we współczesnym świecie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zrozumienia etycznych następstw wynikających z wymogu rzetelnego przekazywania wiedzy, uczciwości w nauce, dbania o merytoryczny i etyczny poziom podejmowanych zachowań komunikacyjnych

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

II.1. Język łaciński I, II (łacina klasyczna)

Cel kształcenia: przyswojenie materiału gramatycznego (fonetyka, fleksja, składnia) oraz niezbędnego zasobu słownictwa w stopniu umożliwiającym samodzielne czytanie i tłumaczenie tekstów; opanowanie wybranych sentencji i zwrotów łacińskich oraz ich praktyczne, współczesne zastosowanie.

Treści merytoryczne: czytanie i akcentowanie, materiał gramatyczno-leksykalny, zwroty i sentencje łacińskie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fonetykę, fleksję i składnię łacińską, określoną ilość słów oraz wybranych sentencji i zwrotów; czyta i tłumaczy tekst łaciński.

Umiejętności (potrafi): tłumaczyć teksty oraz dokonywać ich analizy gramatycznej w oparciu o zdobytą wiedzę; posługiwać się łacińską terminologią.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy w grupie oraz samodzielnie; transferu wiedzy w dalszej edukacji; do uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II.2. Vademecum studiów historycznych

Cel kształcenia: zapoznanie z ogólną metodyką pracy umysłowej, warsztatem badań historycznych, postępowaniem badawczym historyka oraz podstawowymi problemami wiedzy historycznej. Przedmiot jest pierwszym z bloku zajęć warsztatowych (obok nauk pomocniczych historii i historii historiografii z elementami metodologii), ma pomóc w nabyciu umiejętności wyszukiwania informacji (heurystyka), oceny wartości tych informacji (krytyka) i budowaniu własnych wypowiedzi naukowych (synteza).

Treści merytoryczne: podstawowe pojęcia z metodologii historii, rodzaje historycznej literatury naukowej, zagadnienia roli bibliotek i archiwów w pracy badawczej historyka. Definicje i podział źródeł historycznych oraz główne założenia krytyki zewnętrznej i wewnętrznej źródeł. Nauka historyczna w Polsce; literatura naukowa i jej rodzaje; wydawnictwa pomocnicze: encyklopedie, słowniki, bibliografie; Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich oraz Polski Słownik Biograficzny; jak pisać pracę? wybrane elementy warsztatu naukowego; aparat naukowy; bibliografia, odsyłacze i przypisy; biblioteki i ich rola w warsztacie historyka; archiwa: cele i zadania; praktyczna praca z źródłem (krytyka i odczytywanie); praca historyka i jej etapy; wybitni historycy o „definicji” źródła; źródła historyczne; typy źródeł; źródła narracyjne; źródła narracyjne – pamiętniki i wspomnienia, listy; przykłady źródeł dokumentowo-aktowych; krytyka źródeł; krytyka zewnętrzna; krytyka wewnętrzna; odczytywanie źródeł; metody badawcze; nauki historyczne we współczesnej Polsce.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fachową terminologię z zakresu nauk historycznych, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych; podstawową wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych; podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka; podstawową terminologię fachową nauk historycznych; znaczenie źródeł w badaniach naukowych.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać wiedzę w zakresie historii; poprawnie stosować terminy fachowe w pracy nad wybranym zagadnieniem; komunikować się w języku ojczystym z zastosowaniem fachowej terminologii właściwej dla nauk historycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego rozwoju, zarówno w zakresie historii, jak i ogólnohumanistycznym; formułowania problemów etycznych związanych z pracą historyka i popularyzacją wiedzy historycznej; rozwijania swoich zainteresowań fachowych, społecznych i kulturalnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

II.3. Sztuka mówienia i wystąpień publicznych

Cel kształcenia: rozwój umiejętności atrakcyjnego i skutecznego prowadzenia wystąpień publicznych; zapoznanie z rodzajami wystąpień publicznych, sposobami prezentacji publicznej swojej wiedzy i umiejętności, kształtowanie prawidłowych nawyków posługiwania się głosem oraz konstruowania prezentacji.

Treści merytoryczne: Komunikacja interpersonalna. Głos, jako podstawowe narzędzie komunikacyjne. Zasady sztuki retorycznej cechy prozodyczne mowy. Cechy dobrego mówcy. Rodzaje wystąpień publicznych. Prezentacja i posługiwanie się pomocami multimedialnymi. Storytelling. Komunikacja niewerbalna - mowa ciała. Trudni słuchacze. Sposoby na tremę.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady prawidłowego posługiwania się głosem; rodzaje wystąpień publicznych; rodzaje przekazów; zasady komunikacji interpersonalnej.

Umiejętności (potrafi): prawidłowo kształtować oddech i fonację; prawidłowo artykułować głoski; akcentować i frazować wypowiedzi; świadomie używać swojego głosu i środków ekspresji językowej w wystąpieniu publicznym; przygotować prezentację multimedialną.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): prawidłowego wykorzystania głosu w pracy zawodowej

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II.4. Historia kultury

Cel kształcenia: zapoznanie z najważniejszymi osiągnięciami kultury europejskiej i polskiej na przestrzeni wieków od średniowiecza do czasów współczesnych i ich wpływem na przemiany w mentalności społeczeństw z uwzględnieniem cech wspólnych oraz specyfiki poszczególnych narodów i regionów, epok historycznych i poziomu rozwoju cywilizacyjnego.

Treści merytoryczne: podstawowe zagadnienia z zakresu kultury. Periodyzacja historii kultury europejskiej; przyjęcie chrześcijaństwa przez Mieszka I i recepcja kultury łacińskiej; dwór i mecenat dworu, jako czynnik kształtowania kultury; piśmiennictwo średniowieczne i początki twórczości w języku polskim; rola kościoła i religii w tworzeniu i upowszechnianiu kultury; miasta i mieszczaństwo oraz ich wkład w kulturę polską; oświata, nauka i kultura w Odrodzeniu i Oświeceniu; kultura I Rzeczypospolitej, jako dorobek wieloetnicznej społeczności państwa; kultura polska pod zaborami; cechy kultury polskiej XX wieku. Wkład kultury polskiej XX wieku do dziedzictwa kultury światowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specyfikę dziejów kultury i procesów kulturotwórczych; aktualny stan badań prowadzonych nad dziejami kultury i cywilizacji; podstawowe typy definicji cywilizacji i kultury oraz dystynkcje między nimi; podstawowe pojęcia analizy historyczno-kulturowej; najważniejsze cywilizacje, historyczne i współczesne; wybrane historyczne koncepcje interpretujące dzieje relacji między cywilizacją a kulturą.

Umiejętności (potrafi): uzasadnić przydatność lub brak przydatności najważniejszych historycznych koncepcji interpretujących relacje między cywilizacją a kulturą; wyjaśnić specyfikę głównych cywilizacji historycznych i współczesnych, wykazać ich osiągnięcia, przyczyny upadku lub perspektywy rozwojowe współczesnych; potrafi prowadzić rozważania

nad specyfiką dziejów kultury i procesów kulturotwórczych; umie określić relacje między definicjami cywilizacji i kultury.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): popularyzowania znaczenia humanistyki dla rozumienia współczesnych procesów społecznych, politycznych, gospodarczych i kulturowych; interpretacji nowych idei i potrafi nad nimi prowadzić wieloaspektową dyskusję.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

II.5. Nauki pomocnicze historii I, II

Cel kształcenia: wdrożenie nawyku sprawdzania źródeł informacji historycznej (źródłowy przekaz o faktach), samodzielne posługiwanie się źródłem historycznym przy odtwarzaniu faktów dziejowych oraz pobudzenie uwagi należnej pomnikom przeszłości i przedmiotom dorobku cywilizacyjnego (rozwijanie kultury historycznej). Przygotowanie do samodzielnej pracy ze źródłem historycznym z zakresu szeroko rozumianego kanonu nauk pomocniczych historii. Pokazanie, że nauki pomocnicze historii stanowią istotny element procesu badawczego i pomagają historykom w lepszym zrozumieniu przeszłości poprzez różnorodne źródła i metody ich analizy.

Treści merytoryczne: problematyka i kompetencje poszczególnych nauk pomocniczych historii. Charakter nauk pomocniczych historii; źródłownawstwo; podstawowe wiadomości z dziejów nauk pomocniczych historii; podział nauk pomocniczych historii na: a) nauki zajmujące się człowiekiem - czasem - miejscem (genealogia, chronologia, metrologia, demografia historyczna, geografia historyczna); b) nauki badające język i jego wytwory (język i kultura literacka, paleografia, bibliologia historyczna, dyplomatyka, archiwistyka), c) nauki badające przedmioty i wizerunki symboliczne (znaki władzy i prawa, numizmatyka, sfragistyka, heraldyka), główne zagadnienia obejmują: rodzaje i gatunki źródeł historycznych, klasyfikacja źródeł historycznych, struktura źródła historycznego, gatunki pisanych źródeł historiograficznych, gatunki pisanych źródeł dokumentacyjnych, rozwój badań nad źródłami historycznymi, genealogia: pojęcie i zakres genealogii, rozwój badań genealogicznych, podstawowe pojęcia genealogii, ustalanie faktów genealogicznych, tablice genealogiczne, antroponomastyka historyczna, prozopografia, genealogia a inne nauki; chronologia: pojęcie i podział chronologii, rozwój badań chronologicznych, wiadomości z chronologii astronomicznej, pierwotne i astronomiczne sposoby mierzenia czasu, kalendarz, uwagi o kalendarzu kościelnym, sposoby rachuby czasu – ery, początek roku – style, podział roku, kalendarigrafia, sposoby zapisywania dat; metrologia: pojęcie i zakres metrologii historycznej, rozwój badań metrologicznych, pierwotne systemy metrologiczne u Słowian, polskie konwencjonalne systemy metrologiczne, systemy metrologiczne na ziemiach polskich w okresie rozbiorów, narzędzia metrologiczne i sposoby ich używania, funkcje społeczne konwencjonalnych systemów metrologicznych, inercja i tendencje unifikacyjne systemów miar, system metryczny mierzenia; geografia historyczna: pojęcie i zakres geografii historycznej, rozwój badań geograficzno-historycznych, rekonstrukcja krajobrazu naturalnego, rekonstrukcja krajobrazu kulturalnego, rekonstrukcja krajobrazu historyczno-politycznego, historia horyzontu geograficznego, podstawowe wiadomości o mapie, konstrukcja mapy historycznej, historia kartografii; bibliologia historyczna: pojęcie i zakres bibliologii historycznej, dzieje badań bibliologicznych, kodykologia, książka drukowana, niektóre zagadnienia książki związane z jej rozpowszechnianiem, biblioteka w rozwoju historycznym; paleografia łacińska i ruska: pojęcie i zakres paleografii łacińskiej, materiały i narzędzia pisarskie, pochodzenie i rozwój pisma łacińskiego, ligatury, skracanie wyrazów (abrewiacja), cyfry, alfabet, system liczebników i chronologia bizantyjska i ruska, grafika pisma cyrylicznego, zdobienie rękopisów i druków cyrylicznych; dyplomatyka: pojęcie i zakres dyplomatyki, rozwój badań dyplomatycznych, podstawowe pojęcia dyplomatyki, historia dokumentu średniowiecznego, polska kancelaria monarsza, kancelaria i dokument a księga wpisów, problematyka nowożytnego dokumentu i kancelarii, dyplomatyka papieska,

dyplomatyka cesarska, o podrobionych dokumentach; nauka o znakach władzy i prawa (Insygniologia): pojęcie i zakres nauki o znakach władzy i prawa, rozwój badań nauki o znakach władzy i prawa, miejsca stanowienia i realizowania norm prawnych, narzędzia i sprzęty służące do realizowania norm prawnych, strój jako forma rytuału prawnego, atrybuty, symbole i znaki rytuału prawnego, formy rytuału prawnego; numizmatyka: pojęcie i zakres numizmatyki, rozwój badań numizmatycznych, zagadnienia ogólne numizmatyki, znaleziska monet i zagadnienia obiegu monety, pieniądz na ziemiach polskich przed powstaniem własnego systemu monetarnego, polska moneta średniowieczna, polska moneta nowożytna, moneta państw zaborczych, polska moneta porozbiorowa i po odzyskaniu niepodległości, zbiory numizmatyczne w Muzeum Warmii i Mazur na zamku w Olsztynie; sfragistyka: pojęcie i przedmiot sfragistyki, rozwój badań sfragistycznych, historia pieczęci, budowa pieczęci, rodzaje pieczęci, funkcjonowanie pieczęci, materiał sfragistyczny, legenda, czyli napis otokowy na pieczęci, przegląd pieczęci polskich wieków średnich; heraldyka: zakres i znaczenie heraldyki, rozwój badań heraldycznych, geneza i rozwój herbu oraz jego znaczenie społeczno-prawne, rodzaje herbów w Polsce, elementy herbu, herb a zawołanie, pochodzenie i rodzaje zawołań, zasady heraldyczne, nabycie herbu, herby ziemskie, heraldyka a niektóre inne nauki.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia poszczególnych nauk pomocniczych; kompetencje każdej z nauk w zakresie poznania i krytyki źródła historycznego; wagę każdej nauki w obiektywnych badaniach źródłowych. Metody analizy i interpretacji źródeł historycznych ze szczególnym uwzględnieniem źródeł historiograficznych i medialnych, zasady korzystania z wykazów informacji o źródłach historycznych (takich jak bibliografie, repertoria, inwentarze archiwalne, bazy danych), ich rolę w badaniach historycznych oraz zasady ochrony praw autorskich.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać wiedzę w zakresie nauk pomocniczych historii; poprawnie stosować terminy fachowe w pracy nad wybranym zagadnieniem; komunikować się w języku ojczystym z zastosowaniem fachowej terminologii; dokonywać analizy krytycznej, a uzyskane wyniki ująć w narracji historycznej. Posługiwać się warsztatem naukowym historyka, w tym dobierać odpowiednie metody i narzędzia, do rozwiązywania konkretnych problemów badawczych. Formułować w oparciu o wiedzę i umiejętności wyniesione ze studiów własne stanowisko dotyczące wybranych zagadnień historycznych obecnych w życiu społecznym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozumienia potrzeby uczenia się przez całe życie; inspirowania i organizowania procesu uczenia się u innych osób; uznania i poszanowania odmiennych od własnych teorii i poglądów oraz prowadzenia polemiki z nimi w sposób etyczny i kulturalny; promowania tradycji oraz dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, swojego regionu i Europy; aktywnego uczestniczenia w dyskusjach historycznych i aktualnych debatach oraz w przekazywaniu informacji o nich osobom zainteresowanym historią spoza grona fachowców.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

II.6. Język łaciński III (łacina średniowieczna)

Cel kształcenia: przyswojenie materiału gramatycznego (fonetyka, fleksja, składnia) oraz niezbędnego zasobu słownictwa w stopniu umożliwiającym samodzielne czytanie i tłumaczenie tekstów; opanowanie wybranych sentencji i zwrotów łacińskich oraz ich praktyczne, współczesne zastosowanie.

Treści merytoryczne: czytanie i akcentowanie, materiał gramatyczno-leksykalny, zwroty i sentencje łacińskie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fonetykę, fleksję i składnię łacińską, określoną ilość słów oraz wybranych sentencji i zwrotów; czyta i tłumaczy tekst łaciński.

Umiejętności (potrafi): tłumaczyć teksty oraz dokonywać ich analizy gramatycznej w oparciu o zdobytą wiedzę; posługiwać się łacińską terminologią.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy w grupie oraz samodzielnie; transferu wiedzy w dalszej edukacji; do uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

III.1. Historia starożytna I, II

Cel kształcenia: zapoznanie z kluczowymi wydarzeniami politycznymi oraz procesami społecznymi, ekonomicznymi, religijnymi i kulturowymi przebiegającymi w starożytności

Treści merytoryczne: ćwiczenia obejmują przepracowanie wybranych zagadnień z zakresu historii starożytnej krajów Bliskiego Wschodu, Grecji oraz Rzymu w oparciu o podane źródła i literaturę fachową. W semestrze zimowym zajęcia koncentrują się głównie na analizie problematyki starożytnego Bliskiego Wschodu oraz starożytnej Grecji, a w semestrze letnim dotyczą starożytnego Rzymu. Zajęcia realizowane w ramach ćwiczeń odejmują zarówno kwestie z zakresu historii politycznej, jak też problematyki wzajemnych powiązań międzykulturowych. Zajęcia każdorazowo bazują na krytycznej analizie tekstów źródłowych oraz wnioskach nasuwających się po lekturze literatury fachowej. W ramach szczegółowej tematyki ćwiczeń w semestrze zimowym omówione zostaną następujące zagadnienia: wprowadzenie do historii starożytnej (obejmujące terminologię fachową, periodyzację szczegółową oraz elementy warsztatu badań nad epoką), Egipt w okresie Starego Państwa, Egipt w okresie Średniego i Nowego Państwa, Państwo Starobabilońskie (2005-1595 p.n.e.), perska monarchia Achemenidów, wariantowe modele ustrojowe w rozwoju świata greckiego – na przykładzie Sparty i Aten, wojny grecko-perskie, wybrane problemy wojny peloponeskiej (okoliczności, przebieg i znaczenie wyprawy sycylijskiej, postanowienia i skutki pokoju zawartego w roku 404 p.n.e.), wzrost potęgi państwa macedońskiego (do bitwy pod Cheroneą w roku 338 p.n.e.), wyprawa Aleksandra do Persji, wojny diadochów (323-301 p.n.e.), kultura epoki hellenistycznej, a także związki kultury hellenistycznej z Rzymem. W ramach szczegółowej tematyki ćwiczeń w semestrze letnim omówione zostaną następujące zagadnienia: początki miasta Rzymu (w świetle tradycji, archeologii i historiografii), republikańskie instytucje polityczne w Rzymie w V-I w. p.n.e., walka stanów w starożytnym Rzymie (do 287 roku p.n.e.), wpływ Rzymu na przeobrażenia społeczno-gospodarcze w świecie hellenistycznym (III-I w. p.n.e.), wojny punickie (geneza konfliktów, przebieg, główne postaci i skutki polityczne), rozwój kariery i podboje Juliusza Cezara, wojny domowe po roku 44 p.n.e., przestrzeń miasta Rzymu i rozwój budownictwa sakralnego w początkach pryncypatu (od Augusta do końca panowania dynastii Flawiuszów), rządy dynastii julijsko-klaudyjskiej (14-68 n.e.), początki i rozwój chrześcijaństwa w I-II wieku, geneza utworzenia dominatu i rządy Dikolecjana, panowanie Konstantyna Wielkiego, rządy dynastii walentyńsko-teodozjańskiej, przegląd historiograficznego sporu o przyczyny upadku zachodniej części Imperium Romanum. Podczas wykładów omawiane będą polityczne, społeczne, religijne i kulturowe procesy zachodzące w starożytności, z uwzględnieniem najnowszych tendencji w międzynarodowych badaniach nad starożytnością. W semestrze zimowym wykłady będą koncentrowały się na wybranych zagadnieniach z zakresu historii Bliskiego Wschodu oraz starożytnej Grecji, zaś w semestrze letnim będą dotyczyły głównie republikańskiego i cesarskiego Rzymu. W ramach szczegółowej tematyki wykładów w semestrze zimowym omówione zostaną następujące zagadnienia: zakres i definicja historii starożytnej (podziały wewnętrzne i specyfika badań, kontrowersje), dzieje starożytnego Międzyrzecza w okresie wczesnodynastycznym, cywilizacja Hetytów, Assyria w okresie Nowego Państwa (935-612 p.n.e.), kulturowe dziedzictwo starożytnego Bliskiego Wschodu, charakterystyka cywilizacji greckiej – główne centra i kulturowe oddziaływania, proces narodzin i kształtowania się *polis*

greckiej, znaczenie Homera dla kształtowania się kultury helleńskiej, proces transferu kultury helleńskiej (kolonizacja grecka), sytuacja w Grecji w drugiej połowie V w. p.n.e, wojna archidamijska 431-421 p.n.e., walka o hegemonię w Grecji w latach 404-338 p.n.e., specyfika religijności greckiej, wyprawa Aleksandra Wielkiego do Indii, charakterystyka funkcjonowania dworu w monarchii hellenistycznej, polityka zagraniczna Ptolemeusza w kontekście relacji z Seleukidami, Kartaginą i Rzymem. W ramach szczegółowej tematyki wykładów w semestrze letnim omówione zostaną następujące zagadnienia: oddziaływania Grecji na kulturę rzymską w obszarze Sycylii i Italii Południowej, problem imperializmu rzymskiego, sylwetki władców hellenistycznych na tle w konfrontacji z Rzymem (obraz historiograficzny i ikonograficzny a współczesne badania naukowe), polityka wolnościowa Tytusa Kwinkcjusza Flamininusa i budowanie rzymskiego systemu sojuszy na Wschodzie, kwestia agrarna w Rzymie (II-I w. p.n.e.), wielkie powstania niewolnicze, zabudowa miejska i życie codzienne w Rzymie w okresie wczesnego cesarstwa, wojsko jako rękojmia sukcesów rzymskich (III w. p.n.e.-I w. n.e.), przemiany polityczne i społeczno-gospodarcze w okresie panowania Flawiuszów (69-96), sytuacja wewnętrzna i międzynarodowa Imperium Romanum w okresie panowania Antoninów (96-192), panowanie Sewerów (193-235), problem kryzysu III w. (niejednoznaczności dotyczące oceny okresu), sytuacja Imperium Romanum po śmierci Konstantyna II (do 363), przemiany religijne w Imperium Romanum (I-IV w.), problem upadku zachodniej części cesarstwa w ujęciu źródłowym i historiograficznym, sytuacja we wschodniej części cesarstwa w V i początkach VI wieku.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): chronologię poszczególnych epok dziejów człowieka, tworzone przez niego cywilizacje z uwzględnieniem historii społeczno-gospodarczej i politycznej, a także wytwory tych cywilizacji w obszarze dziedzictwa kulturowego.

Umiejętności (potrafi): formułować i analizować problemy badawcze, dobrać metody i narzędzia badawcze, opracowywać i prezentować wyniki, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie historii starożytnej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania zasad i norm etycznych w pracy historyka oraz popularyzacji wiedzy historycznej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.2. Prahistoria ziem polskich

Cel kształcenia: zapoznanie z pradziejami ziem polskich, rozbudzanie zainteresowań pradziejami i wczesną historią Bałtów, ukazanie wkładu nauki polskiej i wschodniopruskiej w rozwój archeologii polskiej i zachodniobałtyjskiej.

Treści merytoryczne: przedmiot i zakres archeologii; dzieje archeologii w Polsce; periodyzacja pradziejów ziem polskich, antropogeneza; początki kultury ludzkiej oraz epoka kamienia - paleolit, mezolit, neolit; brąz i główne ośrodki brązowniczej metalurgii w Europie Środkowej; przemiany kulturowe w późnej epoce brązu w Europie Środkowej – ogólny zarys; kultura halsztacka; geneza oraz terytorialno-chronologiczny rozwój tzw. kultury łużyckiej; osiedla tzw. kultury łużyckiej; obrządek pogrzebowy tzw. kultury łużyckiej; kultura pomorska a kultura grobów kloszowych; kultura kurhanów zachodniobałtyjskich; osadnictwo celtyckie w Polsce a problem kultury lateńskiej; kultury archeologiczne młodszego okresu przedrzymskiego w Polsce; kultury archeologiczne okresu wpływów rzymskich w Polsce; brządek pogrzebowy w okresie wpływów rzymskich w Polsce; „Szlak bursztynowy”; gospodarka społeczności okresu wpływów rzymskich w Polsce; groby „księżęce” okresu wpływów rzymskich; „Epizod gocki” - kultura wielbarska.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): chronologię poszczególnych epok dziejów człowieka, tworzone przez niego cywilizacje z uwzględnieniem historii społeczno-gospodarczej i politycznej, a także

wytwory tych cywilizacji w obszarze dziedzictwa kulturowego; obecność elementów innych dyscyplin naukowych w pracy historyka.

Umiejętności (potrafi): zdobywać i utrzymywać wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji; rozwijać i pogłębiać umiejętności zawodowe.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania, jak też promowania tradycji oraz dziedzictwa kulturowego swojego regionu, Polski oraz Europy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III.3. Historia średniowieczna powszechna

Cel kształcenia: przybliżenie wiedzy z zakresu epoki średniowiecza powszechnego (przede wszystkim europejskiego) ze szczególnym zwróceniem uwagi na historię polityczną, gospodarczą, kultury i rozwój cywilizacji europejskiej; zapoznanie z charakterystycznymi zmianami, jakie zachodziły na kontynencie europejskim od XIV do początku XVI stulecia w strukturze społecznej, funkcjonowaniu gospodarki, ustroju politycznym państw, ale również w mentalności społeczeństwa europejskiego, kreowaniem nowych poglądów filozoficznych, rozwijaniem się *devotio moderna*, powstawaniem prądów reformatorskich, powstawaniem związków wielopaństwowych, dążeniem do poznania człowieka i narodzeniem się homocentryzmu oraz powstaniem i rozwojem ekspansji Europejczyków poza kontynent i początkami pierwszego kolonialnego podziału świata

Treści merytoryczne: definicja średniowiecza; wędrówki ludów i powstanie państw barbarzyńskich na obszarach dawnego Cesarstwa Rzymskiego: Burgundowie, Wandalowie, Goci, Frankowie, Longobardowie w Italii; wyspy Brytyjskie we wczesnym średniowieczu; bizancjum i Arabowie w VI-IX wieku; monarchia karolińska i jej rola w kształtowaniu średniowiecznej Europy; powstanie państw słowiańskich i ich chrystianizacja; ekspansja Skandynawów podczas tzw. „ery wikingów”; kościół wczesnośredniowieczny; reforma kościelna w X-XI wieku, spór i walka papieża z cesarstwem o inwestyturę; ekspansja i kultura Mongołów od Czyngis-chana; wyprawy krzyżowe; początki, budowa, czasy rozwoju, osłabienia i upadku państwa zakonu krzyżackiego; kryzys na zachodzie - od „czarnej śmierci” do wojny stuletniej; kryzys polityczny Rzeszy - kraje niemieckie w XI-XV wieku; nowe imperia na wschodzie - Imperium Osmańskie i Moskwa jako „Trzeci Rzym”; podstawowe cechy średniowiecza; spory o średniowiecze; wkład Karolingów w kształtowanie porządku feudalnego i stosunków lennych i oblicza kulturowego średniowiecznej Europy; Mahomet i islam, ekspansja arabska; blaski i cienie średniowiecznego chrześcijaństwa; obraz Kościoła we wczesnym średniowieczu; Kościół wobec problemu wypraw krzyżowych; religijność średniowieczna; ruchy religijne, Kościoły heretyckie i zakony żebrzące; fundamenty rozwoju gospodarczego; przemiany społeczne i ekonomiczne w średniowiecznej Europie; człowiek średniowiecza; życie codzienne; życie umysłowe w średniowieczu; szkolnictwo i uniwersytety; kultura średniowiecznej Europy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia i terminy fachowe z zakresu historii średniowiecznej powszechniej oraz terminologię ogólną z zakresu nauk humanistycznych; periodyzację wieków średnich oraz postacie o szczególnym znaczeniu dla dziejów średniowiecznej Europy; metody analizy i interpretacji źródeł historycznych, ich rolę w badaniach historycznych oraz zasady ochrony praw autorskich; wybrane zagadnienia z zakresu historii historiografii, w tym główne kierunki rozwoju badań historycznych.

Umiejętności (potrafi): definiować, objaśniać i poprawnie stosować w sensie logicznym w mowie i piśmie terminy i powiązania społeczne, ekonomiczne i kulturalne między wydarzeniami w średniowiecznej Europie; posługiwać się warsztatem naukowym historyka, dobierać odpowiednie metody i narzędzia; formułować tezy i trafnie je argumentować z

wykorzystaniem poglądów różnych autorów prac historycznych przy zastosowaniu technik perswazyjnych właściwych dla nauk historycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej; uznania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.4. Historia średniowieczna Polski

Cel kształcenia: zaznajomienie z wiedzą dotyczącą przemian polityczno-społecznych, gospodarczych i kulturalnych na ziemiach polskich w średniowieczu; przedstawienie zmieniającej się pozycji państwa polskiego w Europie środkowo-wschodniej w powyższym okresie oraz zapoznanie z podstawowymi źródłami i literaturą - obrazującymi te procesy.

Treści merytoryczne: historia średniowieczna Polski od początków państwowości do roku 1506; wprowadzenie do zajęć z historii średniowiecznej Polski. monarchia pierwszych Piastów; upadek państwowości polskiej i jej odrodzenie; Polska okresu rozbitcia dzielnicowego; ku zjednoczeniu Polski; sukcesja Kazimierza III Wielkiego; Polska za panowania Kazimierza III Wielkiego (społeczeństwo, gospodarka, kultura); związki Polski i Litwy w XIV w.; wielka wojna z zakonem krzyżackim (1409-1411); Polska w okresie rozwoju ruchu husyckiego; Polska za Kazimierza IV Jagiellończyka; wojna trzynastoletnia (1454-1466); gospodarka, społeczeństwo, kultura w XV i na początku XVI w.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): charakterystykę kształtu państwa polskiego od połowy X wieku do początku XVI stulecia pod względem terytorialnym i ustrojowym; główne kierunki polityki wewnętrznej i zagranicznej państwa; aktualny stan badań w tym zakresie oraz podstawowe teksty źródłowe; podstawową faktografię oraz główne problemy historii Polski w średniowieczu, przede wszystkim charakterystyczne zjawiska społeczno-polityczne i kulturalne; fachową terminologię z zakresu historii średniowiecznej Polski; podstawową wiedzę na temat dorobku historiografii i jej główne nurty.

Umiejętności (potrafi): prowadzić dyskusję naukową w oparciu o literaturę przedmiotu oraz podstawę źródłową; pracować w zespole dla realizacji celów formułowanych przez prowadzącego zajęcia; czytać i wykorzystywać teksty historiograficzne, teksty źródłowe w języku ojczystym; właściwie streszczać i zapisywać uzyskane tą drogą informacje; samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): respektowania różnic poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach, a także wykazywania obiektywizmu w podejściu do przekazu historycznego; prezentowania postaw zarówno tolerancji wobec odmienności politycznej, ustrojowej i obyczajowej, jak i krytycznej wobec omawianych zjawisk; przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej; uznawania i szanowania różnic punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.5. Historia nowożytna powszechna (do końca XVIII w.)

Cel kształcenia: zapoznanie z historią powszechną XVI-XVIII w. - wybraną faktografią oraz procesami występującymi w tym okresie.

Treści merytoryczne: Europa u progu czasów nowożytnych; odkrycia geograficzne – geneza, najważniejsze wyprawy i znaczenie; Ameryka prekolumbijska i jej podbój; humanizm i renesans – pojęcie, sztuka i architektura, wielcy humaniści; Europa w obliczu nowych wyznań: reformacja i jej konsekwencje; absolutyzm w Europie XVI-XVIII wieku; siedemnastowieczna Szwecja – droga ku potędze; wojna trzydziestoletnia – przykład wojny totalnej?; rewolucje w nowożytnej Europie; formowanie się nowożytnych państw europejskich; Rosja w okresie

przeobrażeń wewnętrznych w XVI-XVII w.; rozwój państwa prusko-brandenburskiego w XVII i XVIII w.; przeobrażenia wewnętrzne w Austrii, Rosji i Prusach w XVIII w.; państwa Czarnego Łądu XVI-XVIII w.; kraje azjatyckie w XVI-XVIII w.; konflikty zbrojne i rywalizacja kolonialna w XVIII w.; od baroku do oświecenia – kultura nowożytnej Europy; sztuka, literatura i nauka doby baroku; przewrót umysłowy w XVIII w. – Oświecenie; kryzys starego ładu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane zagadnienia historii powszechnej nowożytnej; rozumie rozwój dziejowych procesów w epoce nowożytnej; historię porównawczą Europy w obszarze politycznym, ekonomicznym oraz dziedzictwa kulturowego.

Umiejętności (potrafi): zdobywać i utrzymywać wiedzę w uporządkowany i systematyczny sposób; analizować i interpretować teksty historiograficzne i źródłowe.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego kształcenia i ciągłego rozwoju kompetencji.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.6. Historia nowożytna Polski (do końca XVIII w.)

Cel kształcenia: uzyskanie gruntownej wiedzy o Rzeczypospolitej czasów nowożytnych.

Treści merytoryczne: dzieje kultury i życie parlamentarne; staropolska historiografia; Polska Jagiellońska; demokracja szlachecka; walka o dominium Maris Baltici; wolne elekcje i konfederacje; kultura i nauka Baroku; o czasach saskich inaczej; nadzieje i rozczarowanie XVIII wieku; ocena rządów Stanisława Augusta Poniatowskiego; Sejm Wielki i jego uchwały; Tadeusz Kościuszko - mity i rzeczywistość; Komisja Edukacji Narodowej; Warmia w Rzeczypospolitej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane zagadnienia historii Polski nowożytnej; rozumie rozwój dziejowych procesów w epoce nowożytnej.

Umiejętności (potrafi): zdobywać i utrzymywać wiedzę w uporządkowany i systematyczny sposób; analizować i interpretować teksty historiograficzne i źródłowe.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego kształcenia i ciągłego rozwoju kompetencji.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.7. Proseminarium I, II

Cel kształcenia: wyposażenie w podstawową wiedzę dotyczącą prowadzenia badań historycznych; rozwinięcie umiejętności wyszukiwania, analizowania, oceniania, selekcjonowania i użytkowania informacji z zakresu historii Polski i powszechnej z wykorzystaniem różnych źródeł i narzędzi, w tym technologii informacyjno-komunikacyjnych; nabycie umiejętności przygotowania, z zastosowaniem stylu naukowego, zarówno prostych prac pisemnych, jak i wystąpień ustnych.

Treści merytoryczne: etapy pracy naukowej; konceptualizacja przedmiotu badań – wybór tematu, opracowanie wstępnego projektu; budowanie warsztatu pracy, kwerendy biblioteczne, kryteria doboru materiałów; techniki zapoznawania się z treścią zgromadzonych tekstów źródłowych, sporządzanie notatek spełniających różne funkcje (tabele, mapy myśli, różnego rodzaju schematy), wykorzystywanie zebranego materiału; cechy stylu naukowego; tworzenie związków międzytekstowych; redakcja tekstu oraz opatrywanie go przypisami, aneksami i bibliografią końcową.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): etapy pracy naukowej; techniki zapoznawania się z treścią tekstów źródłowych; elementy warsztatu dotyczące pisania opracowań naukowych; cechy stylu naukowego.

Umiejętności (potrafi): formułować problemy badawcze; gromadzić źródła i dokonywać ich krytycznej analizy i syntezy; dostrzegać i tworzyć związki międzytekstowe uwzględniające poszczególne etapy pracy z cudzym tekstem; dostrzegać i stosować styl naukowy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z tekstem naukowym; weryfikowania informacji i ich źródeł oraz krytycznej oceny odbieranych treści.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.8. Historia nowoczesna powszechna (XIX w. do 1918 r.)

Cel kształcenia: zapoznanie z węzłowymi problemami dziejów powszechnych w tzw. epoce nowoczesnej, tj. od okresu poprzedzającego wybuch rewolucji francuskiej, do zakończenia I wojny światowej, w tym zapoznanie z faktami, zjawiskami i procesami historycznymi - politycznymi, społecznymi, gospodarczymi i kulturowymi, które odegrały istotną rolę w kształtowaniu nowoczesnego Świata. Problematyka zajęć ukazuje wielowymiarowość dziejów, przenikanie spraw politycznych, społecznych i kulturowych.

Treści merytoryczne: historia powszechna w przedziale czasowym od wybuchu rewolucji francuskiej w 1789 r. (z uwzględnieniem genezy rewolucji) do zakończenia I wojny światowej w listopadzie 1918 r. (rozejm w Rethondez). Dzieje nowoczesne Europy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): dzieje powszechne w przedziale czasowym 1789-1918 r.; podstawowe fakty, chronologię i terminologię z zakresu przedmiotu.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę; potrafi korzystać z zdobytej wiedzy, by poprawnie komentować wydarzenia historyczne; kojarzyć i interpretować fakty; dokonywać prawidłowej (także krytycznej) analizy wydarzeń historycznych, oceniać ich wpływ na późniejsze epoki historyczne; przygotować informacje i zaprezentować wyniki badań.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania nabytej wiedzy teoretycznej na dalszym etapie studiów oraz w późniejszej praktyce zawodowej; poszanowania historii oraz dziedzictwa różnych obszarów kulturowych; przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej oraz działalności publicznej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.9. Historia nowoczesna Polski (XIX w. do 1918 r.)

Cel kształcenia: przedstawienie relacji i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami także w aspekcie upowszechniania wiedzy historycznej; wskazanie i udowodnienie oraz omówienie wzajemnych relacji różnych kierunków badań historycznych takich, jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, rodziny, itp.

Treści merytoryczne: ramy czasowe epoki i dlaczego takie; historia Polski czy historia ziem polskich; historiografia, irredenta, kolaboracja, lojalizm, legalizm; administracja (ludzie) i podziały ziem polskich; dzieje kościoła; wielkie problemy: sprawa chłopska, mieszczaństwo, partie polityczne; władca swój czy obcy; Księstwo Warszawskie, Królestwo Polskie, powstania: listopadowe, styczniowe, rewolucja 1905 roku; w kręgu spiskowców i pracy organicznej; postaci: Adam Jerzy Czartoryski, Aleksander Wielopolski i Józef Piłsudski; ziemie zabrane, dzielnica pruska; Galicja, pierwsza wojna światowa; ziemie polskie pod zaborami do 1807 roku; Księstwo Warszawskie (geneza, podstawy ustrojowe, gospodarka, społeczeństwo, życie polityczne, kultura i oświata); Królestwo Polskie 1815-1830; Wielka Emigracja (geneza, życie polityczne, życie kulturalne); przemiany społeczne na ziemiach polskich w XIX wieku; przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w XIX wieku; autonomia Galicji; zabór pruski 1850-1914; zabór rosyjski 1864-1914; rewolucja 1905-1907; Polacy w I wojnie światowej; postawy Polaków wobec zaborców w XIX wieku.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): powiązania historii Polski z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi, ma poszerzoną wiedzę z zakresu historii historiografii i metodologii historii.

Umiejętności (potrafi): doskonalić umiejętności badawcze w sposób uporządkowany i systematyczny; scharakteryzować wzajemne relacje różnych kierunków badań historycznych (historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury); samodzielnie zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić umiejętności badawcze; przeprowadzić pogłębioną krytykę źródeł historycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dostrzegania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą historyka i popularyzacją wiedzy historycznej; obiektywizmu w podejściu do przekazu historycznego; rozwijania swoich zainteresowań fachowych, społecznych i kulturalnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.10. Historia Polski 1918-1945

Cel kształcenia: usystematyzowanie wiedzy na temat kluczowych wydarzeń w historii Polski od odzyskania niepodległości w 1918 r. do zakończenia II wojny światowej w 1945 r.

Treści merytoryczne: Polska odrodzona (1918-1922); podstawy ustrojowe II RP; konflikty polityczne lat 1918-1926; rządy piłsudczyków (1926-1939); gospodarka Polski międzywojennej; reforma rolna; polityka zagraniczna II RP; mniejszości narodowe; Polska w czasie II wojny światowej (1939-1945).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): najważniejsze wydarzenia z zakresu historii Polski okresu międzywojennego oraz II wojny światowej.

Umiejętności (potrafi): wskazać najistotniejsze elementy z dziejów Polski międzywojennej, a także samodzielnie zdobywać wiedzę w tym zakresie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny postaw i wydarzeń z dziejów II RP oraz działań na rzecz zachowania dziedzictwa dziejów Polski.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.11. Historia powszechna 1918-1945

Cel kształcenia: zapoznanie z kluczowymi wydarzeniami i procesami zachodzącymi w Europie i na świecie w okresie międzywojennym. Ukazanie zagrożeń dla ludzkości związanych z totalitarnymi reżimami pierwszej połowy XX w.

Treści merytoryczne: koniec wielkiej wojny; traktat i system wersalski; okres międzywojenny w Europie i na świecie; sytuacja w Niemczech i Rosji w okresie międzywojennym; reżimy totalitarne w Europie; światowy kryzys gospodarczy i jego skutki (1929-1935); marsz ku wojnie (1935-1939); II wojna światowa (1939-1945).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne wydarzenia i procesy zachodzące w Europie i świecie w latach 1918-1945.

Umiejętności (potrafi): wskazać przyczyny i skutki sytuacji społeczno-politycznej w Europie i na świecie we wskazanym okresie, posługiwać się różnymi źródłami historycznymi, po krytycznej ich analizie zaprezentować i uzasadnić własne stanowisko.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego interpretowania wydarzeń historycznych i ich wzajemnych relacji zachodzących przemian w Europie i na świecie oraz właściwej ich oceny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.12. Historia Polski po 1945

Cel kształcenia: usystematyzowanie wiedzy na temat kluczowych wydarzeń w historii Polski od zakończenia II wojny światowej do początków III RP.

Treści merytoryczne: pierwsze lata Polski Ludowej (1945-1947); okres stalinizmu (1948-1955); polski Październik 1956; gomułkowska stabilizacja (1957-1970); PRL w dekadzie lat 70; powstanie „Solidarności” i 16 miesięcy wolności (1980-1981); stan wojenny (1981-1983);

kryzys społeczny, polityczny i gospodarczy lat 80; transformacja polityczno-ustrojowa (1989); od sejmu kontraktowego do wolnych wyborów parlamentarnych (1989-1991).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): najważniejsze wydarzenia z zakresu historii Polski po 1945 r.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę, interpretować fakty oraz analizować źródła historyczne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego interpretowania wydarzeń historycznych i ich wzajemnych relacji.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.13. Historia powszechna po 1945

Cel kształcenia: zapoznanie z kluczowymi wydarzeniami i procesami zachodzącymi w Europie i na świecie po 1945 r., które bezpośrednio lub pośrednio wpływały i wpływają na obecne postawy społeczne oraz kierunki polityki.

Treści merytoryczne: Europa i świat po II wojnie światowej; powstanie ONZ; świat w cieniu „zimnej wojny”; Niemcy po drugiej wojnie światowej; rozpad systemu kolonialnego; kryzys kubański: świat na krawędzi wojny (1962); konflikt na Bliskim Wschodzie; Praska Wiosna i doktryna Breżniewa; ruchy społeczne i ich ideologiczna podbudowa; okres *détente* w latach 70; ku upadkowi komunizmu: sytuacja międzynarodowa w latach 80; „Jesień Ludów” (1989); rozpad ZSRR (1991); Unia Europejska i NATO na przełomie XX/XXI w.; rola i znaczenie Chin we współczesnym świecie; Ruchy migracyjne w Europie i na świecie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne wydarzenia i procesy zachodzące w Europie i świecie, a także ich wpływ na otaczającą go rzeczywistość.

Umiejętności (potrafi): wskazać przyczyny i skutki przemian społeczno-politycznych w Europie i na świecie; we właściwy sposób konfrontować je z bieżącymi wydarzeniami.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego interpretowania zachodzących przemian w Europie i na świecie oraz dostrzegania związków historii ze współczesnością.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

III.14. Dziedzictwo kulturowe wybranego regionu

Cel kształcenia: zapoznanie ze spuścizną kulturową wybranego regionu.

Treści merytoryczne: czym jest dziedzictwo kulturowe - wyjaśnienie pojęcia; klasyfikacja dorobku kulturowego; dziedzictwo kulturowe wybranego regionu - wybrane przykłady spuścizny ruchomej i nieruchomej; przygotowanie objazdu naukowego po wybranym regionie - dyskusja nad obszarem do eksploracji; omówienie wybranych przykładów dziedzictwa kulturowego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): spuściznę kulturową wybranego regionu Polski lub Europy.

Umiejętności (potrafi): operować podstawowymi pojęciami z zakresu dziedzictwa kulturowego określonego regionu.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania różnorodności kulturowej poszczególnych regionów Polski lub Europy.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.15. Seminarium licencjackie i praca dyplomowa I

Cel kształcenia: dokonanie wyboru tematu pracy, ustalenie planu pracy, zgromadzenie literatury z zakresu wybranego zagadnienia oraz ukończenie pierwszego rozdziału pracy, formułowanie hipotez badawczych, dobór metod i piśmiennictwa naukowego, logiczne prezentowanie wyników badań.

Treści merytoryczne: portfolio dyplomanta; zasady kwerendy bibliotecznej; ochrona własności prawa autorskiego oraz przestrzeganie norm etycznych; zasady cytowania, parafrazowania i sporządzania bibliografii; zasady edytowania tekstów naukowych; zarządzanie czasem; inne zagadnienia w zależności od problematyki realizowanej na seminarium.

Treści merytoryczne: warsztat badawczy historyka; specyfika i założenia pracy licencjackiej - konstrukcja, metodologia, zasób literatury i źródeł; bibliografie regionalne; opracowywanie poszczególnych elementów pracy dyplomowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): różnorodność źródeł historycznych; zasady i metody konstruowania pracy dyplomowej dla wybranej epoki.

Umiejętności (potrafi): systematyzować i opracowywać wyniki kwerendy źródłowej oraz wykorzystywać literaturę naukową dla wybranej tematyki pracy dyplomowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy historycznej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

III.16. Seminarium licencjackie i praca dyplomowa II

Cel kształcenia: napisanie pracy licencjackiej pod kierunkiem promotora naukowego.

Treści merytoryczne: umiejętność kreatywnego rozwiązania problemów naukowych, formowania hipotez badawczych, doboru piśmiennictwa naukowego; pogłębienie wiedzy merytorycznej z zakresu realizowanej tematyki; przygotowanie pracy dyplomowej; doskonalenie warsztatu pracy i metodologii badań; przygotowanie do egzaminu licencjackiego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fachową terminologię z zakresu nauk historycznych; dorobek historiografii i rozróżnia jej główne nurty; posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł historycznych, oraz innych wytworów cywilizacji przydatnych dla poznania danej epoki historycznej.

Umiejętności (potrafi): prezentować efekty swojej pracy w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie z zastosowaniem różnorodnych, nowoczesnych metod i technik; formułować w sposób krytyczny i obiektywny własne opinie dotyczące ważnych zagadnień; przygotować pracę licencjacką opatrzoną aparatem naukowym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania i promowania tradycji historycznych oraz dziedzictwa kulturowego swojego regionu, Polski oraz Europy dla kształtowania więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym; ciągłego doskonalenia się w zakresie nabytej wiedzy i umiejętności.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV. GRUPA TREŚCI ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA

Zakres kształcenia: historia

IV.1. Mniejszości narodowe i wspólnoty religijne w Europie

Cel kształcenia: prezentacja poszczególnych wspólnot religijnych i mniejszości narodowych funkcjonujących we współczesnej Europie.

Treści merytoryczne: przedstawienie i omówienie problemu mniejszości narodowych i wspólnot religijnych w wymiarze teoretycznym; systemy ochrony prawnej mniejszości narodowych i wspólnot religijnych; charakterystyka sytuacji głównych mniejszości narodowych i wspólnot religijnych występujących na terenie Europy oraz problemów związanych z ich obecnością; rozumienie pojęć mniejszości narodowych i etnicznych w świetle prawa międzynarodowego; zapoznanie z różnicami pomiędzy mniejszością etniczną a narodową; formy reakcji Unii Europejskiej na sytuacje dyskryminacji mniejszości etnicznych i narodowych; instytucje europejskie i narodowe zajmujące się sprawami mniejszości narodowych i etnicznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze związane z panoramą historyczno-geograficzną mniejszości narodowych i etnicznych w Europie.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać poznaną wiedzę w różnych sytuacjach zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania w życiu zawodowym i społecznym z różnych obszarów wiedzy związanych z pozyskaną wiedzą na temat dziejów oraz aktualnej sytuacji mniejszości narodowych i etnicznych w Europie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.2. Historia Warmii

Cel kształcenia: zapoznanie z dziejami Warmii od czasów pruskich do 1945 r. oraz warunkami polityczno-społecznymi, wpływającymi na kształtowanie przeszłości historycznej regionu.

Treści merytoryczne: ziemie pruskiego plemienia Warmów; 1237-1242 r. podbój Warmii przez Krzyżaków; utworzenie diecezji warmińskiej w 1243 r.; kolonizacja niemiecka i osadnictwo mazowieckie; Związek Pruski 1440 r.; wojna trzynastoletnia 1454-66 i przyłączenie Warmii do Polski; I Rozbiór Polski w 1772 r. – wcielenie Warmii do państwa pruskiego; likwidacja dominium biskupiego; Warmia po I wojnie światowej; Warmia w granicach Polski – 1945 r.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historię Warmii, jej rozwój społeczny, gospodarczy i polityczny; europejskie uwarunkowania kształtowania się przeszłości polityczno-społecznej Warmii.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę; korzystać ze zdobytej wiedzy, by poprawnie komentować wydarzenia historyczne; kojarzyć i interpretować fakty; przygotować informacje i zaprezentować wyniki badań.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania historii oraz dziedzictwa kulturowego Warmii; pogłębiania wiedzy w tym zakresie; odnoszenia się z szacunkiem do różnorodnych tradycji i poglądów; zrozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej oraz działalności politycznej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.3. Historia Niemiec

Cel kształcenia: zaznajomienie ze złożoną przeszłością Niemiec oraz najważniejszymi wydarzeniami i osobami; wielowymiarowość dziejów, przenikanie spraw politycznych, społecznych i kulturowych; przeobrażenia ustrojowe, polityczne i gospodarczo-społeczne w okresie powojennym.

Treści merytoryczne: historia plemion germańskich; początki państwowości niemieckiej; dzieje dynastii panujących; sytuacja społeczna i gospodarcza w średniowieczu; geneza i przebieg reformacji; wojny religijne; działania na rzecz utrzymania jedności monarchii w XVII i XVIII w.; wzrost znaczenia Austrii i Prus; sytuacja Rzeszy w czasie rewolucji francuskiej; okres napoleoński i Kongres Wiedeński; zjednoczenie Niemiec w XIX w. i wszystkie procesy, które do tego doprowadziły; II Rzesza; utworzenie Republiki Weimarskiej, a następnie III Rzeszy; program militarny i ludnościowy w czasie II wojny światowej; zmiany po 1945 r., utworzenie dwóch państw niemieckich oraz ponowne zjednoczenie Niemiec.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historię Niemiec; ich wewnętrzny rozwój społeczny, gospodarczy i polityczny; europejskie uwarunkowania kształtowania się przeszłości polityczno-ustrojowej Niemiec.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę; korzystać z zdobytej wiedzy, by poprawnie komentować wydarzenia historyczne; kojarzyć i interpretować fakty.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania historii oraz dziedzictwa kulturowego poznawanego kraju; pogłębiania wiedzy w tym zakresie; odnoszenia się z szacunkiem do różnorodnych tradycji i poglądów; zrozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej oraz działalności politycznej; aktywnego zaznajamiania się z polityką i wydarzeniami współczesnymi poznawanego kraju.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.4. Historia państw nadbałtyckich

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi zagadnieniami uwzględniającymi aspekty historii politycznej, społecznej i ekonomicznej wybranych państw bałtyckich w XX w.; z podstawowymi zagadnieniami z historii państw nadbałtyckich w XX w.; wypracowanie umiejętności porównania historii tych państw w XX w.

Treści merytoryczne: I wojna światowa na zachodnich rubieżach państwa carskiego; aspiracje niepodległościowe Litwinów, Łotyszy i Estończyków; powstanie niepodległych państw; polityka wewnętrzna (system parlamentarny, system polityczny, sytuacja gospodarcza, społeczna); droga od demokracji do rządów autorytarnych determinanty wewnętrzne i zewnętrzne; armia i aparat policyjny, jako narzędzia represji; polityka zagraniczna Związek Bałtycki; układy bilateralne i multilateralne; rola Związku Sowieckiego i Niemiec w kształtowaniu się polityki zagranicznej państw nadbałtyckich; Ententa Bałtycka, sytuacja geopolityczna w Europie Wschodniej przełomu lat 1939/1940; agresja Związku Sowieckiego na kraje nadbałtyckie w 1940 roku; państwa nadbałtyckie w latach 1940-1953 podwójna okupacja, „wyzwolenie”, wojna partyzancka; rozpad ZSRR a kwestia niepodległości związkowych republik nadbałtyckich; „Druga niepodległość”; rozwój ekonomiczny państw nadbałtyckich; polityka globalna i regionalna, członkostwo w europejskich strukturach wojskowych i politycznych; nowe wyzwania; I wojna światowa na zachodnich rubieżach państwa carskiego Aspiracje niepodległościowe Litwinów, Łotyszy i Estończyków; powstanie niepodległych państw; polityka wewnętrzna (system parlamentarny, system polityczny, sytuacja gospodarcza, społeczna).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): znaczenie uwarunkowań historycznych, zjawisk i procesów politycznych, społecznych, ekonomicznych i kulturowych Litwy, Łotwy i Estonii.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i utrzymywać w sposób uporządkowany i systematyczny wiedzę na temat najnowszej historii państw nadbałtyckich.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy o przeszłości państw nadbałtyckich.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.5. Historia Wielkiej Brytanii

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami związanymi z historią polityczną i społeczno-gospodarczą Wielkiej Brytanii.

Treści merytoryczne: Brytania prehistoryczna i starożytna; okres anglosaski; chrystianizacja; Anglia pod panowaniem Normanów; Plantageneci; zmierzch feudalizmu; początki parlamentu angielskiego, podbój Walii, wojny ze Szkocją, Wojna Stuletnia, powstanie chłopskie z 1381r., ruch Lollardystów, Wojny Białej i Czerwonej Róży (1455-1485); monarchia Tudorów: schizma Henryka VIII, panowanie Elżbiety I; reformacja i rozwój kultury; panowanie Stuartów; wojna domowa; restauracja Stuartów; początki imperium; rewolucja naukowa i przemysłowa, rozwój przemysłu i miast; imperium brytyjskie za czasów królowej Wiktorii; reformy wyborcze, walka Irlandii o niepodległość, polityka zagraniczna i kolonialna, kultura wiktoriańska; I i II wojna światowa; stopniowy upadek Imperium, dekolonizacja i dewolucja; współczesna kultura brytyjska; rozwój Irlandii, Szkocji i Walii; rząd, edukacja, kultura popularna i wysoka.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historię i kulturę Wielkiej Brytanii w przyjętym dla przedmiotu zakresie chronologicznym; podstawowe procesy polityczno-społeczno-gospodarcze wpływające na kształtowanie się państwowości brytyjskiej.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów; samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności profesjonalne związane z badaniami historycznymi.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności; zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, różnorodności i wielokulturowości w odniesieniu do Wielkiej Brytanii.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.6. Muzea Polski i Europy

Cel kształcenia: uświadomienie jaką rolę spełniały i spełniają obecnie muzea; wskazanie podstawowych funkcji współczesnych muzeów, takich jak: a) funkcja ochronna (zbieranie okazów muzealnych, ich porządkowanie i systematyzowanie); b) funkcja edukacyjna, właściwie kulturalno - naukowa i wychowawcza (tworzenie możliwości obcowania z dziełem sztuki, jako wartością poznawczą i estetyczną); c) funkcja estetyczna (kształtowanie wrażliwości na piękno kultury).

Treści merytoryczne: muzeum jako miejsce prezentowania całokształt kultury ludzkiej; czym jest współczesne muzeum?; rola wystawy edukacyjnej w edukacji i animacji społeczno-kulturowej; charakterystyka współczesnych muzeów: artystyczne, historyczne, archeologiczne, etnograficzne, techniczno-naukowe, przyrodnicze; formy mieszane muzeów; prezentacja wybranych muzeów artystycznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): terminologię dotyczącą muzeów, ich dziejów i funkcji; rolę muzeów w świecie współczesnym.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie pogłębiać wiedzę, przy wykorzystaniu zarówno tradycyjnych jak i nowoczesnych metod pozyskiwania informacji; wykorzystywać zdobytą wiedzę i upowszechniać ją wskazując, że muzeum ma służyć człowiekowi poprzez wpływ na rozwój jego osobowości, kultury osobistej, rozbudzanie zainteresowań, poznanie tradycji narodowych oraz uzupełnianiu wiedzy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego rozwoju, zarówno w zakresie historii jak i ogólnie humanistycznym; propagowania zdobytej wiedzy oraz objaśniania jej w środowisku poprzez dostosowanie form prezentacji zbiorów muzealnych do potrzeb współczesnego widza a przez to osiągnięcia przez muzeum celów dydaktycznych, wychowawczych, oświatowych, kulturalnych, i in.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.7. Historia państw Europy Wschodniej

Cel kształcenia: zapoznanie z najważniejszymi wydarzeniami kształtującymi politycznie, społecznie i gospodarczo Wielkie Księstwo Litewskie do drugiej połowy XVI w. Powiązanie historii Wielkiego Księstwa Litewskiego z dziejami państw z nim sąsiadujących.

Treści merytoryczne: historia polityczna ziem Wielkiego Księstwa Litewskiego do 1569 r.; historia ziem litewskich do końca XII w.; Litwini i ich sąsiedzi w początkach XIII w.; kształtowanie się ziem litewskich za panowania Mendoga (do 1263 r.); Litwa od śmierci Mendoga do śmierci Trojdena; stosunki społeczne i organizacja wewnętrzna państwa litewskiego do końca XIII w.; pierwsi Giedyminowicze; historia polityczna – od Witenesa do Kiejstuta i Jagiełły (do 1382 r.); panowanie Jagiełły – unia z Królestwem Polskim, chrzest Litwy; walka Witolda o władzę (do ugody ostrowskiej); umocnienie się Witolda na tronie Wielkiego Księstwa Litewskiego i jego rządy (1401-1430); od Świdrygiełły do Aleksandra Jagiellończyka (1430-1506); państwo i społeczeństwo litewskie w XV-XVI w.: organizacja państwa, stosunki społeczne i gospodarcze, religie i kościoły, kultura umysłowa; polityka zagraniczna w latach 1507-1526; wojny z Moskwą do roku 1537; zmiany ustrojowe za ostatnich Jagiellonów.

Wiedza (zna i rozumie): proces kształtowania się terytorium oraz struktur polityczno-prawnych Wielkiego Księstwa Litewskiego od X do XVI stulecia; aktualny stan badań w tym zakresie oraz podstawowe teksty źródłowe.

Umiejętności (potrafi): prowadzić dyskusję naukową w oparciu o literaturę przedmiotu oraz jego podstawę źródłową; pracować w zespole dla realizacji celów formułowanych przez prowadzącego zajęcia; czytać i wykorzystywać teksty historiograficzne, teksty źródłowe w języku ojczystym; streszczać i zapisywać uzyskane tą drogą informacje.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozumienia świadomości różnic kulturowych istniejących w ramach Europy, wynikających z różnych doświadczeń historycznych poszczególnych narodowości; szanowania i respektowania tego typu odmienności i obiektywnego propagowania wiedzy o nich w środowisku lokalnym; wykazywania obiektywizmu w podejściu do przekazu historycznego; uznawania różnic prawnych i ustrojowych istniejących w ramach Europy, wynikających z różnych doświadczeń historycznych poszczególnych narodowości.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.8. Polskie dziedzictwo kulturowe poza granicami RP

Cel kształcenia: zapoznanie ze spuścizną kulturową Rzeczypospolitą poza granicami kraju.

Treści merytoryczne: Literatura przedmiotu. Czym jest dziedzictwo kulturowe - wyjaśnienie pojęcia; klasyfikacja dorobku kulturowego. Dziedzictwo kulturowe Rzeczypospolitej poza granicami kraju - wybrane przykłady. Przygotowanie objazdu naukowego po wybranym regionie - dyskusja nad obszarem do eksploracji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): spuściznę kulturową wybranego regionu Polski lub Europy.

Umiejętności (potrafi): operować podstawowymi pojęciami z zakresu dziedzictwa kulturowego określonego regionu.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania różnorodności kulturowej poszczególnych regionów Polski lub Europy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

Zakres kształcenia: nauczanie historii i wiedzy o społeczeństwie

IV.9. BHP w instytucjach edukacyjnych

Cel kształcenia: zapoznanie z zasadami i przepisami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w szkołach i placówkach oświatowych.

Treści merytoryczne: podstawy bhp w placówkach edukacyjnych: stan prawny, praktyka życia szkolnego; elementy nauczania przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawy prawne i organizacyjne oraz zasady etyczne obowiązujące w instytucjach prowadzących działalność zawodową, związaną z kierunkiem studiów; zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy; normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym).

Umiejętności (potrafi): udzielać pierwszej pomocy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania z wiedzy w zakresie bhp w szkołach i placówkach oświatowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.10. Pedagogika ogólna

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawową terminologią i wybranymi zagadnieniami z zakresu pedagogiki ogólnej.

Treści merytoryczne: pedagogika jako dyscyplina naukowa; terminologia pedagogiczna; wychowanie w kontekście rozwoju; współczesne nurty (dyskursy) dydaktyczno-wychowawcze; modele współczesnej szkoły: szkoła tradycyjna versus szkoła alternatywna; rola nauczyciela i styl jego pracy; pojęcia integracji i inkluzji; uczniowie z trudnościami w nauce; indywidualizacja procesu edukacyjnego; zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej oraz style kierowania klasą, ład i

dyscyplina; poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka; różnicowanie, indywidualizacja i personalizacja pracy z uczniami w szkole tradycyjnej i alternatywnej; funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej; procesy społeczne w klasie; rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej; uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (indywidualizacja procesu edukacyjnego).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): terminologię pedagogiczną; współczesne nurty (dyskursy) pedagogiczne; modele współczesnej szkoły; rolę nauczyciela w procesie edukacji i style jego pracy; zasady poznawania uczniów i zarządzania klasą szkolną (dyscyplina, rozwiązywanie konfliktów); pojęcia integracji i inkluzji w kontekście uczniów z trudnościami w uczeniu się oraz specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Umiejętności (potrafi): wybrać program zgodny z aktualnymi wymaganiami i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów; ocenić nurty i metody pedagogiczne oraz formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela; zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej; samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej; współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Formy prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.11. Psychologia ogólna

Cel kształcenia: wprowadzenie w problematykę współczesnej psychologii, jej najważniejszych problemów, koncepcji i strategii badawczych; zaznajomienie z podstawową terminologią, podstawowymi założeniami oraz konsekwencjami.

Treści merytoryczne: o czym jest psychologia?; psychologia percepcji; osoba a sytuacja – eksperyment Zimbardo; psychologia uczenia się; psychologia pamięci; psychologia emocji; psychologia motywacji; psychologia osobowości; psychologia inteligencji; podstawy psychologii społecznej; psychologia zaburzeń; psychologia zdrowia i radzenie sobie ze stresem; zastosowania psychologii.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego; teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych; proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomaganie rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami; zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.

Umiejętności (potrafi): skutecznie i świadomie komunikować się; porozumieć się w sytuacji konfliktowej; rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się; identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań; radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym; wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Formy prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.12. Pedagogika

Cel kształcenia: rozwijanie wiedzy z zakresu pedagogiki oraz doskonalenie umiejętności i kompetencji w kontekście przyszłej pracy nauczyciela.

Treści merytoryczne: system oświaty: organizacja i funkcjonowanie systemu oświaty w Polsce i innych krajach, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, podstawa programowa w kontekście programu nauczania; działania wychowawczo-profilaktyczne; tematyka oceny jakości działalności szkoły.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): problemy współczesnych systemów oświaty, ich organizację i funkcjonowanie; aktualną podstawę programową; tematykę oceny jakości szkoły.

Umiejętności (potrafi): wybrać program nauczania zgodny z aktualnymi wymaganiami i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów; zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy; samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej; współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.13. Psychologia edukacyjna

Cel kształcenia: omówienie wybranych zagadnień z zakresu psychologii wychowania i nauczania; wskazanie na znaczenie edukacji dla rozwoju psychicznego jednostki; zapoznanie z głównymi ideologiami edukacji, problematyką aksjologiczno-wychowawczą, charakterystyką podstawowych środowisk wychowawczych.

Treści merytoryczne: trzy główne nurty myślenia psychologicznego i pedagogicznego, z których wyłaniają się trzy odmienne koncepcje dziecka, a w konsekwencji dochodzi do sformułowania trzech różnych ideologii edukacji; zagadnienia dotyczące błędów i trudności wychowawczych i roli w szkole psychologa: rozwój człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym (ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania narządu słuchu, wzroku i równowagi), jak i psychologicznym oraz społecznym, procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego, psychologiczne podstawy wychowania i kształcenia.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny; rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć); rozwój społeczno-emocjonalny i moralny; zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania; rozwój wybranych funkcji psychicznych; normę rozwojową; rozwój i kształtowanie osobowości; rozwój w kontekście wychowania; zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych; podstawy funkcjonowania narządu słuchu, wzroku i równowagi; teorie integralnego rozwoju ucznia; dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów; zaburzenia zachowania; zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia.

Umiejętności (potrafi): obserwować procesy rozwojowe uczniów; obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania; zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym; wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.14. Podstawy dydaktyki

Cel kształcenia: zapoznanie z teoretycznymi podstawami procesu nauczania i uczenia się i wykorzystania ich w praktyce szkolnej.

Treści merytoryczne: dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna; przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki; dydaktyka ogólna a dydaktyki szczegółowe; główne nurty myślenia o edukacji szkolnej i szkole. Szkoła jako instytucja wspomagająca rozwój jednostki i społeczeństwa. Modele współczesnej szkoły: tradycyjny, humanistyczny, refleksyjny i emancypacyjny; szkolnictwo alternatywne; program ukryty szkoły; współczesne koncepcje nauczania; modele profesjonalizmu i ich implikacje dla edukacji nauczycieli; edukacja do refleksyjnej praktyki; proces nauczania – uczenia się; środowisko uczenia się; szkolne uczenie się; cele kształcenia – źródła, sposoby formułowania i rodzaje; zasady dydaktyki; metody nauczania; organizacja procesu kształcenia i pracy uczniów; lekcja (jednostka dydaktyczna) i jej budowa; style i techniki pracy z uczniami; formy organizacji uczenia się; środki dydaktyczne; system oświaty; organizacja i funkcjonowanie; aspekty prawne funkcjonowania systemu oświaty i szkoły, elementy prawa oświatowego; szkoła (w tym szkoła specjalna) i jej program; europejski kontekst zmiany programu szkoły; wzorce i modele programów nauczania; programy przedmiotowe, międzyprzedmiotowe i blokowe; programy autorskie; ewaluacja programów; treści nauczania; plany pracy dydaktycznej; klasa szkolna jako środowisko edukacyjne; style kierowania klasą; procesy społeczne w klasie; integracja klasy szkolnej; ład i dyscyplina w szkole i w klasie; poznawanie uczniów i motywowanie ich do nauki; uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w klasie szkolnej; edukacja włączająca; indywidualizacja nauczania; pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole; projektowanie działań edukacyjnych w kontekście specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz szczególnych uzdolnień uczniów; kategorie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i charakterystyka ich funkcjonowania; formy kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: przedszkola i szkoły ogólnodostępne, integracyjne oraz specjalne, klasy terapeutyczne, indywidualne nauczanie; diagnoza, kontrola i ocena wyników kształcenia; wewnątrzszkolny system oceniania, sprawdziany i egzaminy zewnętrzne; ocenianie osiągnięć szkolnych uczniów oraz efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości pracy szkoły; język jako narzędzie pracy nauczyciela; porozumiewanie się w celach dydaktycznych – sztuka wykładania.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): przedmiot i zadania dydaktyki, główne modele współczesnej szkoły, koncepcje nauczania, metody i forma pracy, lekcję jako jednostkę dydaktyczną, aspekty prawne funkcjonowania szkoły, podstawowe kategorie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Umiejętności (potrafi): określić uwarunkowania edukacyjne, treści i formy kształcenia, systemy oceniania w szkole, proces ewaluacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): do ustawicznego samokształcenia w zawodzie nauczyciela, do postępowania zgodnie z etyką zawodu nauczyciela.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.15. Dydaktyka historii I

Cel kształcenia: przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela ze świadomością odrębności i specyfiki kształcenia w zakresie historii, znajomość treści kształcenia, metod i form pracy z uczniem.

Treści merytoryczne: organizacja pracy szkoły, realizowane zadania dydaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze, dokumentacja dotycząca funkcjonowania placówki oświatowej, nauczania i oceniania (statut szkoły, plan pracy szkoły, plan wychowawczy, wewnątrzszkolny i przedmiotowy system oceniania), dokumentacja pracy nauczyciela historii; współpraca nauczyciela z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem; działania

podejmowane na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny; obowiązki zawodowe nauczyciela przedmiotu i wychowawcy klasy; tok metodyczny lekcji, stosowane metody i formy pracy, wykorzystywane środki dydaktyczne; programy nauczania, podręczniki; sposoby zadawania i kontrolowania pracy domowej; sposoby oceniania uczniów; interakcje nauczyciela i uczniów w toku lekcji, interakcje między uczniami; funkcjonowanie i aktywność uczniów w czasie lekcji, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; trudności w uczeniu się, w tym specyficzne trudności w uczeniu się – profilaktyka, diagnoza, pomoc psychologiczno-pedagogiczna; kreowanie sytuacji dydaktycznych, sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów; formy zajęć pozalekcyjnych w szkole w zakresie studiowanej specjalności (koła, konkursy przedmiotowe itp.), edukacja regionalna.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych; podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia; strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału; kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, konieczność dostosowania oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się; dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów; metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; funkcje oceny; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności (potrafi): identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi; przeanalizować rozkład materiału; identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania; dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów; kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie

oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu; rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym; przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów; popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów; budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia; kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu; stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

Formy prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.16. Dydaktyka historii II

Cel kształcenia: podsumowanie praktyki przedmiotowo-metodycznej pod kątem zdobytych doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą oraz poszerzenia zdobytej w trakcie studiów wiedzy o aspekt praktyczny; prezentacja przygotowanej dokumentacji praktyki, analiza i interpretacja zaobserwowanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela, analiza przebiegu prowadzonych zajęć dydaktycznych i realizacji zamierzonych celów; przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela ze świadomością odrębności i specyfiki kształcenia w zakresie historii, znajomość treści kształcenia, metod i form pracy z uczniem.

Treści merytoryczne: podsumowanie praktyki przedmiotowo-metodycznej w szkole podstawowej, odbytej przez studentów pod kątem zadań wskazanych w regulaminie praktyki; dokumentacja praktyki (dziennik praktyk, konspekty przeprowadzonych lekcji, sprawozdania z lekcji/zajęć hospitowanych; opis wykonanych zadań); organizacja pracy szkoły, realizowane zadania dydaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze, dokumentacja dotycząca funkcjonowania placówki oświatowej, nauczania i oceniania (statut szkoły, plan pracy szkoły, plan wychowawczy, wewnętrzny i przedmiotowy system oceniania), dokumentacja pracy nauczyciela historii; współpraca nauczyciela z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem; działania podejmowane na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny; obowiązki zawodowe nauczyciela przedmiotu i wychowawcy klasy; tok metodyczny lekcji, stosowane metody i formy pracy, wykorzystywane środki dydaktyczne; programy nauczania, podręczniki; sposoby zadawania i kontrolowania pracy domowej; sposoby oceniania uczniów; interakcje nauczyciela i uczniów w toku lekcji, interakcje między uczniami; funkcjonowanie i aktywność uczniów w czasie lekcji, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; trudności w uczeniu się, w tym specyficzne trudności w uczeniu się – profilaktyka, diagnoza, pomoc psychologiczno-pedagogiczna; kreowanie sytuacji dydaktycznych, sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów; formy zajęć pozalekcyjnych w szkole w zakresie studiowanej specjalności (koła, konkursy przedmiotowe itp.), edukacja regionalna.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych; podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia; strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie

i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału; kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, konieczność dostosowania oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się; dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów; metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; funkcje oceny; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności (potrafi): identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi; przeanalizować rozkład materiału; identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania; dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów; kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu; rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym; przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów; popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów; budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia; kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu; stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

Formy prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.17. Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie I

Cel kształcenia: pogłębienie wiedzy na temat wybranych aspektów funkcjonowania szkoły, zadań i obowiązków nauczyciela przedmiotu/wychowawcy klasy, planowanie zajęć oraz sporządzanie i analiza dokumentacji pracy nauczyciela przedmiotu.

Treści merytoryczne: organizacja pracy i funkcjonowanie szkoły, realizowane zadania dydaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze, dokumentacja dotycząca funkcjonowania placówki oświatowej, nauczania i oceniania (statut szkoły, plan pracy szkoły, plan wychowawczy, wewnątrzszkolny i przedmiotowy systemem oceniania), dokumentacja pracy nauczyciela wiedzy o społeczeństwie; programy nauczania, podręczniki; obowiązki zawodowe nauczyciela przedmiotu i wychowawcy klasy; formy zajęć pozalekcyjnych w szkole (koła, konkursy przedmiotowe itp.); tok metodyczny lekcji, stosowane metody i formy pracy, wykorzystywane środki dydaktyczne; sposoby zadawania i kontrolowania pracy domowej; sposoby oceniania uczniów; interakcje nauczyciela i uczniów w toku lekcji, interakcje między uczniami; funkcjonowanie i aktywność uczniów w czasie lekcji, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; kreowanie sytuacji dydaktycznych, sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów; interdyscyplinarny projekt edukacyjny - cele, założenia, realizacja, przykłady dobrych praktyk.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych; podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia; strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału; kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, konieczność dostosowania oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się; dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów; metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; funkcje oceny; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności (potrafi): identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi; przeanalizować rozkład materiału; identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania; dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów; kreować sytuacje dydaktyczne służące

aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu; rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym; przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów; popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów; budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia; kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu; stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

Formy prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

IV.18. Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie II

Cel kształcenia: podsumowanie praktyki przedmiotowo-metodycznej pod kątem zdobytych doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą oraz poszerzenia zdobytej w trakcie studiów wiedzy o aspekt praktyczny; prezentacja przygotowanej dokumentacji praktyki, analiza i interpretacja zaobserwowanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela, analiza przebiegu prowadzonych zajęć dydaktycznych i realizacji zamierzonych celów; pogłębienie wiedzy na temat wybranych aspektów funkcjonowania szkoły, zadań i obowiązków nauczyciela przedmiotu/wychowawcy klasy, planowanie zajęć oraz sporządzanie i analiza dokumentacji pracy nauczyciela przedmiotu.

Treści merytoryczne: podsumowanie praktyki przedmiotowo-metodycznej (wiedza o społeczeństwie, kl. VIII szkoły podstawowej) odbytej przez studentów pod kątem zadań wskazanych w regulaminie praktyki; dokumentacja praktyki (dziennik praktyk, konspekty przeprowadzonych lekcji, sprawozdania z lekcji/zajęć hospitowanych; opis wykonanych zadań); organizacja pracy i funkcjonowanie szkoły, realizowane zadania dydaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze, dokumentacja dotycząca funkcjonowania placówki oświatowej, nauczania i oceniania (statut szkoły, plan pracy szkoły, plan wychowawczy, wewnątrzszkolny i przedmiotowy system oceniania), dokumentacja pracy nauczyciela wiedzy o społeczeństwie; programy nauczania, podręczniki; obowiązki zawodowe nauczyciela przedmiotu i wychowawcy klasy; formy zajęć pozalekcyjnych w szkole (koła, konkursy przedmiotowe itp.); tok metodyczny lekcji, stosowane metody i formy pracy, wykorzystywane środki dydaktyczne; sposoby zadawania i kontrolowania pracy domowej; sposoby oceniania uczniów; interakcje nauczyciela i uczniów w toku lekcji, interakcje między uczniami; funkcjonowanie i aktywność uczniów w czasie lekcji, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; kreowanie sytuacji dydaktycznych, sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów; interdyscyplinarny projekt edukacyjny - cele, założenia, realizacja, przykłady dobrych praktyk.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych; podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia; strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub

prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału; kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, konieczność dostosowania oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się; dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów; metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; funkcje oceny; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności (potrafi): identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi; przeanalizować rozkład materiału; identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania; dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów; kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu; rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym; przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów; popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów; budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia; kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu; stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

Formy prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.19. Emisja głosu

Cel kształcenia: poznanie w teorii i w praktyce zasad prawidłowego posługiwania się głosem i higieny głosu umożliwiających ochronę narządów mowy przed skutkami długotrwałego wysiłku; nabycie umiejętności technik poprawnego oddychania, poprawnej artykulacji i wymowy oraz interpretacji tekstu.

Treści merytoryczne: cele, metody i efekty pracy nad prawidłową emisją głosu; oddech jako podstawa prawidłowej fonacji; podparcie oddechowe i wydłużenie fazy wydechowej; rezonatory i rezonans – budowa, zasady działania; artykulacja – budowa i rola artykulatorów; artykulacja – ćwiczenia, cechy prozodyczne mowy; prozodia – ćwiczenia intonacyjne; prozodia – akcent wyrazowy i zdaniowy, pauza, iloczyn, barwa, wysokość; prawidłowa emisja a komunikacja interpersonalna; wystąpienia publiczne, zaburzenia emisji głosu; higiena głosu w warunkach wzmożonego wysiłku fonacyjnego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy; zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emocji głosu; znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela; problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej; metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu; poprawnie posługiwać się językiem polskim.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.20. Etyka zawodu nauczyciela

Cel kształcenia: prezentacja najważniejszych dylematów i problemów etycznych wynikających ze specyfiki działalności zawodowej nauczyciela na różnych etapach kształcenia: przedszkolnym, szkolnym, akademickim; omówienie problematyki etyki zawodowej.

Treści merytoryczne: najważniejsze problemy etyki zawodowej nauczyciela zarówno w odniesieniu do dziejów tej problematyki, jak jej uwarunkowań współczesnych: pojęcie etosu, honoru i zagadnienia etyki zawodowej we współczesnych zawodach, ze szczególnym uwzględnieniem etycznych aspektów pracy nauczyciela akademickiego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawy prawne i organizacyjne oraz zasady etyczne obowiązujące w instytucjach prowadzących działalność zawodową, związaną z edukacją; normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym); dylematy otaczającego świata i ich oddziaływanie na projektowanie swojego rozwoju zawodowego.

Umiejętności (potrafi): właściwie argumentować i udowadniać swoje przekonania etyczne w różnych sytuacjach życia zawodowego i prywatnego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania uniwersalnych zasad i norm etycznych w działalności zawodowej nauczyciela, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV. 21. Dziedzictwo kulturowe w edukacji obywatelskiej

Cel kształcenia: zapoznanie z rolą spuścizny kulturowej w kształtowaniu postaw obywatelskich, kształtowanie tożsamości, wartości społecznych i świadomości obywatelskiej uczestników społeczeństwa.

Treści merytoryczne: rozwój tożsamości i poczucia przynależności; zrozumienie różnorodności kulturowej; świadomość historii społeczeństwa; kształtowanie postaw obywatelskich; promowanie dziedzictwa materialnego i niematerialnego; zastosowanie nowoczesnych narzędzi edukacyjnych; współpraca społeczności lokalnych na rzecz edukacji obywatelskiej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): miejsce i wartość integracji dziedzictwa kulturowego w programach nauczania

Umiejętności (potrafi): inspirować innych na rzecz rozwoju postaw obywatelskich i działań dla dobra wspólnego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania i promowania tradycji oraz dziedzictwa kulturowe swojego regionu, Polski oraz Europy.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

IV.22. Elementy prawa oświatowego

Cel kształcenia: wskazanie przepisów prawa określających zasady wspierania ucznia z trudnościami adaptacyjnymi.

Treści merytoryczne: rozpoznanie w sposób ogólny źródeł problemów, a także sekwencji działań instytucji oświatowych, aby je rozwiązać; przepisy prawa umożliwiające wdrożenie kluczowych dla wsparcia ucznia przedsięwzięć; katalog aktów prawnych oraz zawartych w nich przepisów określających zadania, obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialności nauczyciela oraz innych podmiotów, reprezentujących system oświaty; poznanie innych instytucji współpracujących ze szkołami/placówkami w powyższym zakresie; rola indywidualizacji nauczania i jej podstaw prawnych w kontekście wsparcia ucznia z trudnościami adaptacyjnymi.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): przepisy prawa stanowiące podstawę wsparcia ucznia z trudnościami adaptacyjnymi; podmioty działające na rzecz pomocy uczniom; podstawy prawne stosowania indywidualizacji nauczania.

Umiejętności (potrafi): w oparciu o przepisy, zaplanować podstawowe działania szkoły i nauczyciela.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pełnienia odpowiedzialnej roli w procesie wspierania ucznia i jego rodziców.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.23. Integracja europejska i instytucje europejskie

Cel kształcenia: zapoznanie z genezą procesu integracji europejskiej, zasadami działania instytucji unijnych oraz różnymi obszarami współpracy Unii Europejskiej.

Treści merytoryczne: historia idei integracji regionalnej; koncepcje integracji; fundamentalne zasady integracji i istota integracji; reforma ustrojowa UE; instytucje UE – zasady działania; prawa obywateli w UE; system prawny i źródła prawa UE; podstawy wspólnej polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony; współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych; integracja poza UE; Polska w UE; polityka sąsiedztwa – instrumenty, ewolucja; ekonomiczny wymiar integracji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady funkcjonowania instytucji Unii Europejskiej; powiązania historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi.

Umiejętności (potrafi): definiować i objaśniać podstawowe terminy związane z funkcjonowaniem instytucji europejskich (UE) w mowie i piśmie; formułować krytycznie i obiektywnie własne opinie w sprawach politycznych i społecznych w kontekście europejskim.
Kompetencje społeczne (jest gotów do): uznania i szanowania różnych punktów widzenia wynikających z odmiennego podłoża narodowego i kulturowego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

IV.24. Bezpieczeństwo narodowe

Cel kształcenia: zapoznanie z problemami bezpieczeństwa w wymiarze narodowym, zapoznanie z podstawami prawnymi i instytucjonalnymi w dziedzinie bezpieczeństwa w układzie międzynarodowym i narodowym; wykształcenie umiejętności rozpoznawania i charakterystyki struktur i instytucji zajmujących się bezpieczeństwem państwa; kształtowanie umiejętności zgłębiania refleksji historyczno-politologicznej nad procesami zapewnienia bezpieczeństwa narodowego Polski po 1990 roku, kształtowanie umiejętności naukowej analizy problemów bezpieczeństwa państwa w zakresie strategii bezpieczeństwa narodowego i systemu obronnego RP; kształtowanie postaw rozwijających zainteresowanie się zjawiskami i procesami zachodzącymi w obszarze bezpieczeństwa i jego zagrożeń na arenie międzynarodowej i wewnętrznej.

Treści merytoryczne: podstawy prawne bezpieczeństwa RP; akty prawne regulujące system bezpieczeństwa narodowego; rola naczelnych organów władzy państwowej w tworzeniu bezpieczeństwa narodowego parlament, rada ministrów, urząd prezydenta, minister obrony narodowej, minister spraw wewnętrznych; rola organów administracji rządowej w terenie w tworzeniu bezpieczeństwa narodowego urząd wojewody, urząd starosty, urząd wójta; obowiązki obywateli i przedsiębiorstw w zakresie bezpieczeństwa narodowego; organizacje pozarządowe w tworzeniu bezpieczeństwa narodowego; cywilna obrona narodowa; organizacja cywilnej obrony narodowej w województwach, powiatach, gminach; rola Sił Zbrojnych RP w bezpieczeństwie narodowym; siły zbrojne w czasie kryzysu, stanu nadzwyczajnego, wojny, pokoju; rola administracji wojskowej w tworzeniu bezpieczeństwa narodowego, służby mundurowe w tworzeniu bezpieczeństwa narodowego; rola służb ratowniczych w bezpieczeństwie narodowym; zagrożenia bezpieczeństwa narodowego; zarządzanie kryzysowe w sytuacjach klęsk żywiołowych; ochrona ludności, obiektów i instytucji państwowych; ochrona i obrona granic państwowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady obrony cywilnej i ochrony ludności na wypadek zagrożenia ekologicznego, konfliktu zbrojnego lub zagrożeń ze strony sił natury.

Umiejętności (potrafi): prezentować efekty swojej pracy o instytucjach zajmujących się bezpieczeństwem narodowym w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozwijania swoich zainteresowań fachowych, społecznych; do podejmowania wyzwań zawodowych; propagowania wiedzy o bezpieczeństwie narodowym, instytucjach nie militarnych i militarnych zajmujących się ochroną ludności na wypadek współczesnych zagrożeń

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

Przedmiot do wyboru I

Zakresy kształcenia: historia, nauczanie historii i wiedzy o społeczeństwie

Przemiany społeczno-polityczne w Europie (IV-VIII w.)

Cel kształcenia: wskazanie na specyfikę tworzenia się nowych państw narodowych w Europie, co stanowi istotne w historii powszechnej zagadnienie wieloczynnikowe. U podstaw tego procesu legło szereg uwarunkowań politycznych, kulturowych i społecznych, związanych z jednej strony z korozyją struktur administracyjnych Imperium Romanum w części zachodniej, z drugiej zaś coraz wyraźniej zaznaczającą się i dominującą pozycją religii chrześcijańskiej oraz

zwiększeniem się presji ze strony plemion barbarzyńskich zmierzających w kierunku cesarstwa za sprawą masowych ruchów ludnościowych, zwłaszcza migracji Hunów. Szczegółowe analizowanie tych kwestii stanowi istotny element wyjaśniający proces transformacji starożytności w epokę średniowiecza.

Treści merytoryczne: obejmują zagadnienia związane z historią polityczną, polityczno-społeczną i przemianami kulturowymi zachodzącymi w Europie u schyłku starożytności (IV-VIII w.). Obejmują przeobrażenia polityczno-społeczne w Imperium Romanum (również rozwój gospodarczy prowincji rzymskich, procesy akulturacji w obszarach centralnych i peryferyjnych Imperium Romanum) czasów Dioklecjana, Konstantyna Wielkiego i jego następców, historię Germanów przed ich wędrówką, problematykę chrystianizacji barbarzyńców, charakterystykę Gotów i Gepidów, a także Wandalów, Alanów i Swebów. Zajęcia będą dotyczyły problematyki migracyjnej, koncentrując się na roli państwa Hunów, a zwłaszcza sylwetce wodza Attylii, co w połączeniu z analizą kierunku ruchu wędrówki ludów będzie zmierzało do pokazania procesów państwowotwórczych na przykładach tworzenia się państwa Wizygotów, a także państw tworzonych w Afryce przez Wandalów oraz analizy powstawania załóżków późniejszych państw europejskich (Burgundowie, Merowingowie, Frankowie, Słowianie), a także kolejnych zagrożeń, które towarzyszyły temu procesowi (Awarowie).

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): specyfikę przemian społeczno-politycznych, które miały istotny wpływ na kształtowanie się nowych państw i ustrojów politycznych w Europie na przestrzeni IV-VIII w.

Umiejętności (potrafi): omówić złożone i dalekosiężne konsekwencje procesów, które kształtowały nowe struktury społeczne, polityczne i kulturowe oraz ich wpływ dla przyszłego rozwoju Europy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego uzupełnienia swojej wiedzy oraz doskonalenia i poszerzenia swoich umiejętności.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Dziedzictwo kulturowe średniowiecznej Europy

Cel kształcenia: poznanie i omówienie zagadnień mających wpływ na kształtowanie się europejskiego dziedzictwa kulturowego, które obejmują szeroki zakres aspektów, w tym sztukę, architekturę, filozofię, naukę, religię, obyczaje społeczne i wiele innych. Wpłynęły one trwale na rozwój społeczeństw europejskich i kształtowały fundamenty współczesnej kultury.

Treści merytoryczne: gotycka architektura katedr, freski, iluminacje, rzeźba gotycka i romańska, malarstwo ołtarzowe. Wpływ chrześcijaństwa na społeczeństwo, budowa klasztorów, rozwój teologii, prawa kanonicznego, pielgrzymki. Rozwój języków narodowych, literatura rycerska, legendarne opowieści, wybrane dzieła literackie. Powstanie uniwersytetów, edukacja. Rozwój myśli filozoficznej i naukowej, zrozumienie świata i miejsca człowieka w nim. Obyczaje społeczne - utrzymywanie porządku społecznego, kształtowanie norm i wartości społecznych. Rozwój narzędzi, technik rolniczych, architektury obronne.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami oraz ich wpływ na dziedziczenie kulturowe, czyli wartości, tradycje, języki i inne elementy, które przekazujemy z pokolenia na pokolenie; kluczowe aspekty dla rozwijania świadomości historycznej, formowania tożsamości i kształtowania społeczeństw.

Umiejętności (potrafi): identyfikować, analizować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy społeczne związane z dziedzictwem kulturowym średniowiecznej Europy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania teoretycznych aspektów zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności w specjalistycznej debacie dotyczącej europejskiego dziedzictwa kulturowego.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Podstawy historii społecznej

Cel kształcenia: omówienie wpływu społeczeństwa na historię oraz wpływ historii na społeczeństwo; zrozumienie złożonych relacji między czynnikami społecznymi a zdarzeniami historycznymi.

Treści merytoryczne: analiza struktury społecznej: klasy społeczne, grupy etniczne, warstwy społeczne. Badanie kultury jako istotnego elementu formowania tożsamości społeczeństwa. Zrozumienie roli wartości, norm i zwyczajów w kształtowaniu społeczeństwa. Badanie relacji między jednostkami a społeczeństwem. Analiza konfliktów społecznych, w tym konfliktów klasowych, etnicznych czy religijnych. Rozważanie procesów integracji społecznej. Zrozumienie roli polityki w kształtowaniu społeczeństwa. Analiza systemów politycznych i ich wpływu na życie społeczne. Badanie procesów politycznych, w tym rewolucji społecznych. Analiza rozwoju myśli społecznej i filozoficznej. Zrozumienie wpływu ideologii na kształtowanie społeczeństwa. Badanie ruchów społecznych i ich roli w transformacjach społecznych.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): znaczenie uwarunkowań historycznych dla współczesnych zjawisk i procesów politycznych, społecznych, ekonomicznych i kulturowych oraz sposoby wykorzystywania historii przez uczestników tych procesów.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie interpretować tekst historyczny i kulturowy, konfrontować i komentować tezy pochodzące z różnych rodzajów tekstów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystywania wiedzy historycznej i umiejętności właściwych dla warsztatu historyka w celu rozwiązywania różnych zadań w życiu zawodowym i społecznym.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Przedmiot do wyboru II

Zakresy kształcenia: historia, nauczanie historii i wiedzy o społeczeństwie

Historia życia codziennego - starożytność

Cele kształcenia: wskazanie specyfiki codzienności w epoce starożytnej na podstawie zachowanych artefaktów i opisów zapamiętanych w relacjach autorów antycznych. Szczególny nacisk położony zostanie na sferę wyobrażeń społecznych, obyczajowość, formy zachowań, praktyki związane z codziennością i świętem, sferę kultury materialnej (odzież, otoczenie techniczno-użytkowe), obrzędowość związaną z etapami życia jednostki (narodziny, ślub, śmierć). Uwzględnione zostaną geograficzne i chronologiczne różnicowania codzienności społeczeństw. Analiza dostępnych materiałów (artefaktów i relacji literackich) zmierzających do zrekonstruowania obrazu życia codziennego w epoce starożytnej i udzielenie odpowiedzi na pytanie o oddziaływanie cywilizacyjne poszczególnych form życia społecznego.

Treści merytoryczne: obejmują zagadnienia związane z historią życia codziennego na starożytnym Bliskim Wschodzie, w Grecji oraz w Imperium Romanum. Poszczególne tematy analizowane są na podstawie materiału ikonograficznego, antycznych przekazów literackich (zarówno o charakterze historiograficznym, jak też niehistoriograficznym), a także w oparciu o literaturę fachową. Wśród zagadnień zaproponowanych do przeanalizowania znalazło się życie codzienne w miastach starożytnego Bliskiego Wschodu – rozwój struktury społecznej i zawodowej, plan dnia, obyczaje, żywność, rozrywki, wykorzystanie towarów luksusowych. Egzemplifikacje dotyczą zarówno miast starożytnego Międzyrzecza [w okresie sumero-akadyjskim (Ur, Uruk, Nippur, Larsa, Eridu), babilońskim (Babilon), asyryjskim (Assur, Kalhu, Niniwa)], Izraela i Fenicji (Gaza, Askalon, Jerozolima, Akko, Tyr, Sydon, Arados, Byblos), Anatolii (Hattusas), Egiptu (Sais, Tynis, Naukratis, Memfis, Teby), jak też terenów nieurbanizowanych, których reprezentantami były plemiona koczownicze (np. Scytowie, Kimmeriowie). Analiza specyfiki życia codziennego w Grecji będzie skupiała się głównie na

okresie archaicznym i klasycznym – w ścisłej reprezentacji ośrodków znajdujących się w części basenu Morza Egejskiego (Ateny, Sparta, Teby, Korynt). Przedmiotem szczególnego zainteresowania będą greckie rozrywki, kulinaria, sport, święta i uroczystości, a także funkcjonowanie rodziny i systemu wychowawczego w różnych jego aspektach. W odniesieniu do historii rzymskiej szczególny nacisk zostanie położony na życie codzienne w stolicy Imperium Romanum zarówno w okresie republikańskim jak i okresie cesarskim. Największa uwaga zostanie poświęcona planowaniu dnia codziennego – obowiązków Rzymianina i organizacji czasu wolnego, funkcjonowania sektora rozrywkowego i statusu konkretnych zawodów z nim związanych (gladiatorzy, nauczyciele fechtunku, aktorzy, kucharze, łaźiebni), organizacji sportu i igrzysk, kulinariów i towarów luksusowych, ubiorów codziennych i odświętnych, gier i zabaw, domów i ich rodzajów, wyposażenia pomieszczeń, społeczno-kulturalnych funkcji term, a także autoprezentacji cesarzy rzymskich w przestrzeni życia codziennego. Obok miasta Rzym przedmiotem uwagi będą przykłady życia codziennego zarówno w rejonach i miastach Półwyspu Apenińskiego, jak też tereny prowincji Imperium Romanum.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): chronologię poszczególnych epok dziejów człowieka, tworzone przez niego cywilizacje z uwzględnieniem historii społeczno-gospodarczej i politycznej, a także wytwory tych cywilizacji w obszarze dziedzictwa kulturowego

Umiejętności (potrafi): formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania, syntetyzować różne idee i punkty widzenia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): doskonalenia wiedzy i umiejętności, zwłaszcza przez lekturę literatury, źródeł historycznych, czasopism naukowych oraz portali internetowych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Antropologia dziejów kultury europejskiej

Cel kształcenia: omówienie obszarów badawczych, które łączą metodologie antropologiczne z analizą historii kultury europejskiej. Skoncentrowanie się na badaniu różnorodności kultur ludzkich, ich wartości, norm, instytucji, symbolicznych form wyrażania się oraz sposobów życia. Zrozumienie rozwoju społeczeństw, idei, mitów i praktyk kulturalnych na obszarze Europy.

Treści merytoryczne: obejmują zagadnienia ewolucja kultury europejskiej, badania nad ewolucją kultury europejskiej, analizę zmian społeczno-kulturowych, technologicznych, ekonomicznych i politycznych, które miały miejsce na przestrzeni wieków. Kwestie związane z tożsamością kulturową, w tym pytania dotyczące narodowej, regionalnej i etnicznej identyfikacji, jak również konstrukcji kategorii takich jak "Europejczyk". Analiza mitologii, wierzeń religijnych i praktyk rytualnych w kontekście europejskiej historii kulturowej oraz jak te elementy wpływały na społeczeństwo i jego struktury. Wpływ globalizacji na kulturę europejską, w tym na wymianę kulturową, migrację i kształtowanie się współczesnych form kultury.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): rolę człowieka jako twórcy kultury, powiązanie antropologii kulturowej z innymi dyscyplinami humanistycznymi i społecznymi; metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania różnych wytworów kultury.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych z zakresu antropologii dziejów kultury europejskiej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy w zróżnicowanych środowiskach społecznych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Mity i stereotypy w historii

Cel kształcenia: przedstawienie mitów historycznych i mitologizacji w kształtowaniu tradycji narodowych, grup społecznych, etnicznych, wyznaniowych, wskazanie jak mity i stereotypy pomagają kształtować społeczną świadomość, określając, co jest akceptowalne lub nieakceptowalne w danej społeczności.

Treści merytoryczne: przegląd polskich mitów wspólnotowych – w ujęciu dynamicznym (historycznym); przemiany figur mitologicznych w toku zmian systemowych w Polsce; analiza porównawcza mitów narodowych innych państwa europejskich; najważniejsze debaty historyczne w Polsce i w innych krajach (ze szczególnym uwzględnieniem Niemiec i Rosji); mit, stereotyp, historiografia; sakralizacje, ideologie a mity; mity historyczne, dawniej i dziś; historia i polityka historyczna; mitologizacja czy błędy w historiografii; mit początku państwa polskiego; mit piastowski w historiografii i publicystyce polskiej; mit jagielloński w historiografii i publicystyce polskiej; "Państwo bez stosów" – narodziny i dekonstrukcja mitu; mity XIX i XX wieku; litewskie widzenie historii; ukraińskie widzenie historii; rosyjska narracja historyczna; historiografia białoruska – tendencje i zagrożenia.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): stanowiska na temat miejsca, roli i specyfiki kulturowych obrazów przeszłości w różnorodnych dziedzinach życia współczesnych społeczeństw zachodnich, metody analizy złożonych tekstów kultury, kontekstualność ich interpretacji oraz procesy w kształtowaniu tradycji narodowych, grup społecznych, etnicznych, wyznaniowych.

Umiejętności (potrafi): scharakteryzować wzajemne relacje różnych kierunków badań historycznych (historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury), przeprowadzić pogłębioną krytykę źródeł historycznych, formułować i analizować problemy związane charakterystyką mitów i stereotypów w historii.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): popularyzacji wiedzy historycznej, dążenia do obiektywizmu w podejściu do przekazu historycznego, krytycznej oceny treści związanych ze społecznym rozumieniem przeszłości.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Przedmiot do wyboru III

Zakresy kształcenia: historia, nauczanie historii i wiedzy o społeczeństwie

Historia porównawcza ustrojów państwowych

Cel kształcenia: analiza różnic i podobieństw pomiędzy różnymi systemami politycznymi, społecznymi i ekonomicznymi, jakie przyjmują państwa na przestrzeni czasu; zaznajomienie z polskimi tradycjami prawnokonstytucyjnymi.

Treści merytoryczne: monarchia patrymonialna jako forma ustroju; monarchia wczesnośredniowieczna w Polsce; monarchia stanowa jako forma ustroju; ustrój Rzeszy Niemieckiej; struktura ustrojowa Francji; monarchia stanowa w Polsce; kształtowanie się monarchii absolutnej; rządy absolutne w Rosji; mieszana forma ustroju; republika; Rzeczpospolita szlachecka. Ustrój demokracji szlacheckiej; oligarchia magnacka; rozwój parlamentaryzmu; rządy parlamentarne w Anglii; ustrój polityczny Stanów Zjednoczonych; ustrój Francji od Rewolucji Francuskiej; ustrój państw Rzeszy Niemieckiej po Kongresie wiedeńskim; ustrój państwa polskiego w okresie upadku I Rzeczypospolitej; ustrój II Rzeczypospolitej; państwo totalitarne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fachową terminologię związaną z przedmiotem; historię porównawczą Europy w obszarach ustrojów państwowych.

Umiejętności (potrafi): analizować, interpretować i stosować poprawnie podstawowe terminy fachowe związane z ustrojami państwowymi; analizować teksty źródłowe związane z przedmiotem; samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego rozwoju swoich kompetencji zawodowych i społecznych; poszanowania różnych punktów widzenia, związanych z podłożem narodowym i kulturowym ustrojów państwowych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Migracje we współczesnej Europie

Cel kształcenia: zaznajomienie z pojęciami i koncepcjami teoretycznymi z zakresu współczesnych procesów migracyjnych ze szczególnym uwzględnieniem Europy, dokonanie przeglądów modeli migracyjnych, rozwijanie umiejętności analizy współczesnych procesów migracyjnych w Europie, kształtowanie postaw ułatwiających funkcjonowanie w społeczeństwach europejskich o rosnącym odsetku imigrantów.

Treści merytoryczne: podstawowa terminologia. Teorie migracji. Charakterystyka migrantów. Sposoby migracji. Historia migracji w Europie. Aspekt ekonomiczny migracji. Migracje a kryzys demograficzny Europy. Podstawy polityki imigracyjnej i azylowej Unii Europejskiej. Polityka imigracyjna Polski. Współcześni emigranci Polscy za migracje zarobkowe po wstąpieniu do UE w 2004 r., migranci w Polsce.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): w pogłębionym stopniu szereg faktów i zjawisk związanych z problematyką ruchu migracyjnego we współczesnej Europie; genezę migracji, ich fazy oraz założenia polityki migracyjnej wybranych państw, w tym Polski.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania problemów, ich analizy i interpretacji, stawiania i testowania hipotez prowadzących do innowacyjnego rozwiązywania postawionych problemów z zakresu ruchu migracyjnego w Europie; brać udział w debacie i komunikować się ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców na tematy związane z problematyką migracyjną; komunikować się ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców przy użyciu specjalistycznej terminologii właściwej dla studiowanego kierunku.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny stanu posiadanej wiedzy; ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Obraz świata – pojmowanie życia i śmierci, zdrowia i choroby

Cel kształcenia: przedstawienie w wybranej epoce historycznej, w zależności od kultury, społeczeństwa, wyznania religijnego i doświadczeń osobistych obrazu świata postrzeganego przez pryzmat złożonych przekonań, wartości i sposobów pojmowania rzeczywistości kształtującej rozumienie życia i śmierci, zdrowia i choroby.

Treści merytoryczne: prawidłowości kształtowania się zasad życia towarzyskiego i obyczajów w nowożytnej Europie; wpływ przemian obyczajów na strukturę emocjonalną Europejczyka; holistyczne podejście do zdrowia i choroby; stosunek do zmarłych w różnych kulturach; fuga mundi i contemptu mundi jako przejaw średniowiecznego stosunku do życia i śmierci; sarmacka ars moriendi; odzwierciedlenie europejskiej przemian uczuciowości w stosunku człowieka do śmierci.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania różnych wytworów kultury odnoszących się do życia i śmierci, zdrowia i choroby.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie dobierać materiały źródłowe i monograficzne do podejmowanych problemów i krytycznie analizować zjawiska i wytwory kulturowe przedstawiane np. w literaturze, malarstwie, rzeźbie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podjęcia dyskusji dotyczącej problemów postrzegania życia i śmierci, zdrowia i choroby przez społeczeństwo

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

Wykład do wyboru I

Zakresy kształcenia: historia

Wielkie Księstwo Litewskie w epoce nowożytnej: państwo-ustrój-społeczeństwo

Cel kształcenia: nakreślenie najważniejszych obszarów politycznych, społecznych i kulturalnych dotyczących historii Wielkiego Księstwa Litewskiego w XVI-XVII w. Omówiona zostanie dynamika stosunków między Litwą a Koroną.

Treści merytoryczne: analiza postanowień Unii Lubelskiej z 1569 roku i skutków jej wprowadzenia na strukturę polityczną Wielkiego Księstwa Litewskiego, zwrócenie uwagi na równość praw obu partnerów, ale także na różnice w organizacji władzy; próby zmiany postanowień unii przez litewskie elity polityczne i społeczne, związane z dążeniem do wzmocnienia pozycji Wielkiego Księstwa Litewskiego w obrębie Rzeczypospolitej; analiza tendencji separatystycznych i partykularyzmu wśród elit litewskich, wyrażających dążenia do zachowania odrębności kulturowej i politycznej Litwy w obrębie Rzeczypospolitej; omówienie struktury społecznej Wielkiego Księstwa Litewskiego, ze szczególnym uwzględnieniem roli szlachty, chłopów i mieszczan; relacje między Litwinami, Rusinami i innymi grupami etnicznymi w ramach Wielkiego Księstwa Litewskiego, ewolucja tych relacji w XVI-XVII wieku; wpływy kultury litewskiej, ruskiej i polskiej na rozwój kulturalny Wielkiego Księstwa Litewskiego.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): specyfikę najważniejszych procesów politycznych, ustrojowych i społecznych, jakie miały miejsce w Wielkim Księstwie Litewskim w XVI-XVII w.

Umiejętności (potrafi): formułować w sposób krytyczny i obiektywny własne opinie dotyczące ważnych zagadnień społecznych, politycznych, kulturowych Wielkiego Księstwa Litewskiego w XVI-XVII w.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): niezależnego i samodzielnego wyrażania myśli, szanując w tym względzie prawa innych osób.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Dziedzictwo kulturowe Europy – ochrona, zarządzanie i użytkowanie

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy na temat zasobu dziedzictwa materialnego i niematerialnego wraz ze związanymi z nim wartościami duchowymi, zjawiskami historycznymi i obyczajowymi jako ważnego elementu dorobku społeczeństw europejskich; uświadomienie roli czynników społeczno-kulturowych w rozwoju współczesnej Europy, z uwzględnieniem kontekstu historycznego i ekonomicznego; rozwinięcie w nim kompetencji przydatnych w zakresie zarządzania, ochrony i wykorzystania dziedzictwa kulturowego; przygotowanie do kształtowania społecznego poczucia odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe oraz ochronę materialnych i niematerialnych wartości kulturowych.

Treści merytoryczne: ochrona dziedzictwa kulturowego, utrzymanie autentyczności obiektów, miejsc i tradycji; restauracja i konserwacja z poszanowaniem historycznych metod i materiałów, aby zachować pierwotny charakter obiektu; egzekwowanie prawa mającego na celu ochronę dziedzictwa kulturowego; integracja dziedzictwa kulturowego w procesy planowania przestrzennego; aktywne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego w celach edukacyjnych i turystycznych; współpraca międzynarodowa elementem skutecznego zarządzania obszarami o wspólnym dziedzictwie.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji europejskiej; ekonomiczne i społeczne uwarunkowania działalności naukowej w społeczeństwach europejskich w określonym kontekście historycznym i kulturowym; podstawowe zasady transferu wiedzy o dziedzictwie kulturowym Europy do sfery gospodarczej i społecznej oraz sposoby popularyzacji wiedzy z tego zakresu.

Umiejętności (potrafi): analizować źródła i cechy kultury europejskiej na tle tradycji historycznej, kulturowej i filozoficznej oraz wykorzystywać wiedzę na temat dziedzictwa kulturowego Europy do twórczego rozwiązywania złożonych problemów społecznych i kulturowych; definiować cele badawcze w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego; rozwijać metody i narzędzia badawcze w zakresie zarządzania dziedzictwem kulturowym; formułować wnioski w zakresie historycznych, społecznych i gospodarczych czynników rozwoju społeczeństw europejskich; dokonywać krytycznej analizy i interpretacji zjawisk uniwersaliów kulturowych, tradycji, rozwoju kultur narodowych oraz procesów społecznych i ekonomicznych; transferować wyniki wiedzy na temat zarządzania, ochrony i wykorzystania europejskiego dziedzictwa kulturowego do sfery społecznej i gospodarczej

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przekazywania społeczeństwu informacji i opinii dotyczących materialnej troski o dziedzictwo kulturowe; doceniania tradycji i dziedzictwa kulturowego, i aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu i kraju.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Historia gospodarcza

Cel kształcenia: przedstawienie rozwoju gospodarki ludzkiej na przestrzeni czasu oraz czynników instytucjonalnych i kulturowych budujących systemy gospodarcze.

Treści merytoryczne: system feudalny - ziemia była głównym źródłem bogactwa; rozwój gildii rzemieślniczych i powstawanie pierwszych form kapitalizmu; era odkryć (XV-XVII wiek) - wzrost handlu międzynarodowego, rozwój kolonializmu, pierwsze korporacje handlowe, Kompania Wschodnioindyjska; rewolucja przemysłowa (XVIII-XIX wiek) - przejście od produkcji ręcznej do masowej przy użyciu maszyn, rozwój przemysłu tekstylnego, kolejnictwa i innych dziedzin; wiek XIX - ewolucja kapitalizmu, rozwój rynku pracy, rozwój bankowości i systemu finansowego, ekspansja gospodarcza w Stanach Zjednoczonych i Europie; wiek XX - dwa światowe konflikty wpływające na gospodarki światowe, powstanie wielu instytucji międzynarodowych, takich jak ONZ i Międzynarodowy Fundusz Walutowy (IMF).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): istotę i główne uwarunkowania funkcjonowania gospodarki w historii państw Europy i świata.

Umiejętności (potrafi): dokonać analizy i interpretacji czynników determinujących wzrost i rozwój gospodarczy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystywania zdobytej wiedzy w dyskursie na temat różnych aspektów historii gospodarczej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Wykład do wyboru II

Zakresy kształcenia: historia

Człowiek, rodzina, społeczeństwo w średniowiecznej Europie

Cel kształcenia: przedstawienie faz zmieniającego się społeczeństwa i życia codziennego w średniowiecznej Europie w aspekcie funkcjonujących struktur społecznych, rodziny i małżeństwa, religii, edukacji i kultury, handlu i miasta.

Treści merytoryczne: człowiek średniowiecza; średniowiecze jako męski świat; pozycja kobiety w średniowieczu; życie średniowiecznej rodziny; społeczeństwo średniowiecza; mentalność - grupy społeczne - formy życia.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane zagadnienia omawianej epoki oraz uwarunkowania wybranych zjawisk i procesów historycznych.

Umiejętności (potrafi): przeprowadzić krytykę źródeł przy wykorzystaniu metodologii i nauk pomocniczych historii.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): działania na rzecz zachowania dziedzictwa historycznego i wykorzystania go do interpretacji wydarzeń społecznych, kulturowych oraz zachowań indywidualnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Odczytywanie historii XIX wieku

Cel kształcenia: przedstawienie relacji i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami w aspekcie upowszechniania wiedzy historycznej na temat postrzegania XIX wieku przez pryzmat różnych kierunków badań historycznych w obszarze historii politycznej, społecznej, gospodarczej, kultury, rodziny, itp.

Treści merytoryczne: analiza i opis wybranych zagadnień z historii ziem polskich od upadku Rzeczypospolitej do końca pierwszej wojny światowej (do odzyskania niepodległości w listopadzie 1918 r.) – jak były opisywane w przeszłości i jak są interpretowane współcześnie.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): analizowane i opisywane zarówno w aspekcie historycznym, jak i kulturowym opinie historyków o historii Polski od upadku Rzeczypospolitej do końca pierwszej wojny światowej.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie interpretować tekst historyczny i kulturowy, konfrontować i komentować tezy pochodzące z różnych rodzajów tekstów dotyczących społecznego odbierania historii XIX wieku.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): niezależnego i samodzielnego wyrażania myśli, szanując w tym względzie prawa innych osób, mających odmienny pogląd na prezentowane treści.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Historia gospodarcza

Cel kształcenia: przedstawienie rozwoju gospodarki ludzkiej na przestrzeni czasu oraz czynników instytucjonalnych i kulturowych budujących systemy gospodarcze.

Treści merytoryczne: System feudalny - ziemia była głównym źródłem bogactwa. Rozwój gildii rzemieślniczych i powstawanie pierwszych form kapitalizmu. Era Odkryć (XV-XVII wiek) - wzrost handlu międzynarodowego, rozwój kolonializmu, pierwsze korporacje handlowe, Kompania Wschodnioindyjska. Rewolucja Przemysłowa (XVIII-XIX wiek) - przejście od produkcji ręcznej do masowej przy użyciu maszyn, rozwój przemysłu tekstylnego, kolejnictwa i innych dziedzin. Wiek XIX - ewolucja kapitalizmu, rozwój rynku pracy, rozwój bankowości i systemu finansowego, ekspansja gospodarcza w Stanach Zjednoczonych i Europie. Wiek XX - dwa światowe konflikty wpływające na gospodarki światowe, powstanie wielu instytucji międzynarodowych, takich jak ONZ i Międzynarodowy Fundusz Walutowy (IMF).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): istotę i główne uwarunkowania funkcjonowania gospodarki w historii państw Europy i świata.

Umiejętności (potrafi): dokonać analizy i interpretacji czynników determinujących wzrost i rozwój gospodarczy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystywania zdobytej wiedzy w dyskursie na temat różnych aspektów historii gospodarczej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Wykład do wyboru III, IV

Zakresy kształcenia: historia

Herstory. Kobiety w historii XVIII - XX wiek

Cel kształcenia: omówienie ról, jakie kobieta odgrywała w przestrzeni społecznej XIX i XX w. (w życiu społecznym, w świecie kultury, na niwie naukowej, na łonie rodziny). Ukazanie dziejów kobiet i czynników determinujących ich miejsce w różnych grupach społecznych i kulturach. Uwypuklenie aspektów prawnych, obyczajowych i politycznych funkcjonowania

kobiet w społeczeństwie oraz uwarunkowań i skutków ruchów emancypacyjnych i feministycznych.

Treści merytoryczne: dlaczego w historii brakuje kobiet? – studia nad dziejami kobiet we współczesnej historiografii; kobieta w świetle europejskich kodeksów prawnych; ambicje literackie/artystyczne/naukowe kobiet na przestrzeni XIX w.; problematyka funkcjonowania kobiet w rodzinie (role społeczne panny, matki, żony, wdowy); formy kobiecej autorefleksji: dzienniki, pamiętniki, listy, portrety osobowe i wiersze; portret kobiety-czarownicy w świetle procesów o czary; kobieta w epoce wiktoriańskiej – cielesne uprzedmiotowienie; ponętna, uległa, akurtna – kobiecy ideał w dziewiętnastowiecznej Europie; pionierki, sufrażystki, feministyki – rozwój ruchu kobiecego; patriotki i matki-Polki – kobieta w okresie niewoli narodowej; moda kobieca – od rewolucji francuskiej do I wojny światowej; nieznane portrety kobiet niepospolitych w XIX w. – ciche emancypantki, kobiety w sztuce i nauce.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): obszary aktywności kobiet (XVIII-XX w.); czynniki determinujące miejsce kobiet w historii oraz główne nurty badawcze w obrębie herstory; prawne, obyczajowe, kulturowe i polityczne aspekty miejsca kobiet w społeczeństwie; czynniki wpływające na ruchy emancypacyjne i feministyczne.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać zdobytą wiedzę w dyskusji oraz wypowiedzi pisemnej; zaprezentować podstawowe role społeczne kobiet w poszczególnych epokach historycznych, dokonać porównania statusu kobiet w poszczególnych grupach społecznych i wybranych epokach historycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystywania zdobytej wiedzy w dyskursie na temat różnych aspektów związanych z rolami i statusem kobiet w historii; stawiania pytań o przyczyny przemilczeń historiograficznych w obszarze historii kobiet.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Afryka w stosunkach międzynarodowych

Cel kształcenia: prezentacja relacji między kontynentem afrykańskim a wybranymi państwami i organizacjami pod kątem historycznym oraz dzisiejszych kontaktów i miejsca Afryki w stosunkach międzynarodowych; zapoznanie z szeroko rozumianym kontynentem afrykańskim; poznanie historii stosunków Afryki z resztą świata i z diasporami afrykańskimi oraz zidentyfikowanie głównych problemów geopolitycznych i geostrategicznych kontynentu.

Treści merytoryczne: podejście geopolityczne do studiów afrykanistycznych; Afryka a Stany Zjednoczone Ameryki; Afryka a Unia Europejska; Afryka a Wielka Brytania; Afryka a Francja; Afryka a Rosja; Afryka a Chiny; Afryka a Polska.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): problematykę z zakresu miejsca oraz roli kontynentu afrykańskiego w kontekście historii stosunków międzynarodowych, a także uwarunkowań obecnego stanu współczesnej Afryki.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, selekcjonować i oceniać informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy; korzystać ze zdobytej wiedzy, by poprawnie komentować wydarzenia mające miejsce w Afryce; kojarzyć i interpretować fakty, prezentować wyniki badań.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania teoretycznych aspektów zdobytej wiedzy i nabytych umiejętności; stałego kształcenia i rozwoju; zrozumienia zjawisk mających miejsce w Afryce i ich krytycznej oceny w celu unikania stereotypowego spojrzenia na kwestie dotyczące Afryki.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Dokąd zmierza Rosja w XXI wieku?

Cel kształcenia: kształtowanie i ewolucja wizerunków międzynarodowych oraz akcentowanie i hierarchia oczekiwanych potrzeb, interesów i korzyści jakie posiada Federacja Rosyjska

w środowisku międzynarodowym. Przedstawienie strategii politycznych i militarnych Rosji w odniesieniu do poszczególnych polityk publicznych państw i organizacji międzynarodowych (UE i NATO).

Treści merytoryczne: systematyczne przedstawienie perspektyw rozwoju Rosji i jej znaczenia na forum . Ocena jej polityki militarnej i ekonomicznej, zwłaszcza w odniesieniu do Europy Środkowo-Wschodniej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): dzieje polityczne Rosji w XX w. i możliwe scenariusze ich rozwoju w XXI w.

Umiejętności (potrafi): w oparciu o merytoryczne przesłanki formułować sądy na temat sytuacji współczesnej oraz przewidywanego rozwoju relacji Rosji w kontekście międzynarodowym w XXI w.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): postrzegania funkcjonowania Rosji w XXI w. w złożonych warunkach wewnętrznych i geopolitycznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Wykłady i ćwiczenie do wyboru I, II

Zakresy kształcenia: historia

Europa późnego średniowiecza (XIII-XV wiek)

Cel kształcenia: przedstawienie i omówienie, w oparciu o wiedzę źródłową i fachową literaturę, zachodzących w Europie późnego średniowiecza istotnych zmian społecznych, gospodarczych, kulturalnych i politycznych.

Treści merytoryczne: kluczowe aspekty tego okresu dotyczą m.in.: upadku systemu feudalnego i wzrostu potęgi monarchii poprzez umacnianie swoich struktur administracyjnych; rozwoju handlu i gospodarki; konfliktu pomiędzy Anglią a Francją, trwającego w latach 1337–1453, znanego jako Wojna Stuletnia; wzrostu potęgi kościoła katolickiego i pojawienia się ruchów reformatorskich; odkryć geograficznych; rozwoju myśli humanistycznej i artystycznej – renesans.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia pozwalające opisywać i interpretować zachodzące w Europie późnego średniowiecza zjawiska społeczne, polityczne, kulturowe, mentalne itp.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać zdobytą wiedzę teoretyczną do interpretacji zachodzących zjawisk.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): komunikowania rezultatów swojej pracy i argumentowania na rzecz przyjętego stanowiska.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

Rzeczpospolita szlachecka: dzieje państwa i społeczeństwa

Cel kształcenia: omówienie wybranych aspektów kształtowania się Rzeczypospolitej szlacheckiej na przestrzeni od połowy XVI do końca XVIII wieku. Jej funkcjonowanie było wynikiem wielu czynników, m.in.: unii z Litwą, rozbudowy instytucji sejmowych, wielonarodowości, konfliktów i wpływu kultury sarmackiej.

Treści merytoryczne: etapy kształtowania się specyficznego modelu państwowości: Rzeczypospolitej szlacheckiej; konstytucje sejmowe oraz rozbudowa instytucji sejmowych, system liberum veto; wielonarodowość Rzeczypospolitej szlacheckiej, konflikty i wojny; kultura sarmacka, podkreślająca wartości szlacheckie i tradycje rycerskie; upadek Rzeczypospolitej.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): istnienie w naukach historycznych różnych punktów widzenia na funkcjonowanie Rzeczypospolitej szlacheckiej, determinowanych przede wszystkim podłożem narodowym i kulturowym.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie interpretować tekst historyczny i kulturowy, konfrontować i komentować tezy pochodzące z różnych rodzajów tekstów dotyczących Rzeczypospolitej szlacheckiej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): niezależnego i samodzielnego wyrażania myśli, szanując w tym względzie prawa innych osób, mających odmienny pogląd na prezentowane treści.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

Spółeczeństwo-naród-państwo w XIX wieku

Cel kształcenia: omówienie procesów kształtowania się w XIX stuleciu państw i społeczeństw narodowych, które miały dalekosiężny wpływ na kształtowanie się nowoczesnej Europy.

Treści merytoryczne: kluczowe aspekty tego procesu to, m.in.: rewolucje narodowe i ruchy niepodległościowe; zjednoczenie Włoch i Niemiec; dualizm austro-węgierski; rozpad Imperium Osmańskiego; poczucie wspólnoty językowej i kulturowej; nowoczesne instytucje państwowe; narodowy system edukacji; idee romantyczne podkreślające wartość kultury ludowej, folkloru, tradycji i języka.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): znaczenie uwarunkowań historycznych dla współczesnych zjawisk i procesów politycznych, społecznych, ekonomicznych i kulturowych.

Umiejętności (potrafi):

Kompetencje społeczne (jest gotów do): działania na rzecz zachowania dziedzictwa historycznego i wykorzystania go do interpretacji wydarzeń społecznych, kulturowych oraz popularyzacji wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

Historia PRL

Cel kształcenia: przedstawienie w oparciu o źródła archiwalne, literaturę naukową, informacje medialne kluczowych wydarzeń i cech z historii Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Treści merytoryczne: Powstanie Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego (PKWN); Referendum ludowe 1946; Ustanowienie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej; Polityka industrializacji; Ruch robotniczy i wydarzenia październikowe 1956; Okres Gomułki; Kryzys gospodarczy i zadłużenie; Solidarność; Stan wojenny; Okrągły Stół i transformacja ustrojowa; Wybory 4 czerwca 1989 roku.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): rolę i znaczenie źródeł w badaniach historii Polski XX w., metody krytyki, analizy i interpretacji źródeł historycznych.

Umiejętności (potrafi): formułować i analizować hipotezy na temat sposobów funkcjonowania różnorodnych instytucji politycznych i społecznych w PRL.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu, korzystania z literatury naukowej i źródłowej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

Mechanizmy życia politycznego i sprawowania władzy

Cel kształcenia: kompleksowe przedstawienie mechanizmów życia politycznego i sprawowania władzy w XX wieku w zależności od formy rządów, systemu politycznego, kultury politycznej społeczeństwa oraz obowiązujących instytucji państwowych.

Treści merytoryczne: kluczowe aspekty związane z mechanizmami życia politycznego i sprawowania władzy: systemy polityczne, instytucje polityczne (władza ustawodawcza, wykonawcza, sądownicza), partie polityczne, grupy społeczne, organizacje pozarządowe i obywatele, mechanizm, w ramach którego obywatele wybierają swoich przedstawicieli do organów władzy, wpływ mediów na opinię publiczną i kształtowanie świadomości politycznej

społeczeństwa, system prawniczy regulujący stosunki społeczne, prawa i obowiązki obywateli oraz kontrolujący działania władzy, kultura polityczna.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze z omawianego zakresu wiedzy.

Umiejętności (potrafi): wykorzystać zdobytą wiedzę w różnych sytuacjach codziennych i zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozwijania swoich zainteresowań fachowych i okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

Wykład monograficzny I, II

Zakresy kształcenia: historia, nauczanie historii i wiedzy o społeczeństwie

Etyczne podstawy profesjonalizmu

Cel kształcenia: ukazanie istoty profesjonalizmu oraz wagi jego etycznych podstaw, uświadomienie słuchaczowi jakie moralne czynniki wpływają na duże umiejętności i wysoki poziom wykonywanej pracy.

Treści merytoryczne: analiza fenomenu profesjonalizmu, jego składowe oraz znaczenie w życiu społecznym; w jaki sposób profesjonalne podejście do wykonywanego zawodu pomaga rozwiązywać problemy; konflikty i dylematy moralne mogące pojawić się w pracy; fundamentalna droga rozwoju profesjonalizmu w każdym podmiocie - od etyki czynów i zasad do etyki charakteru.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zasady profesjonalnego postępowania.

Umiejętności (potrafi): zastosować wiedzę z zakresu etyki i wykorzystać ją w analizie i rozwiązywaniu problemów pojawiających się w działaniach na płaszczyźnie zawodowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania refleksji i rozstrzygnięcia szeregu dylematów moralnych wynikających z podejmowanych działań zawodowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Etyka społeczna

Cel kształcenia: zapoznanie z dziedziną etyki, ukazującą moralność w relacjach z innymi, a zwłaszcza ze społecznością oraz pomiędzy całymi wspólnotami; badanie i ustalanie tego, jakie normy moralne decydują o całokształcie życia społecznego, biorąc pod uwagę wartości (dobro, szczęście, godność człowieka, sprawiedliwość), cnoty (życzliwość, przyzwoitość, poczciwość, przyjaźń, uczciwość, odpowiedzialność – w przypadku etyki społecznej współodpowiedzialność, czyli solidarność), obowiązki i normy.

Treści merytoryczne: dominujące teorie etyczne (etyka cnót, deontologia, utylitaryzm) i ich społeczny wymiar; etyka a etyka społeczna (która zawsze jest normatywna); przedmiot etyki społecznej, którym jest instytucja społeczna (rodzina, grupa społeczna, państwo) i to, jak powinna ona funkcjonować; problematyka sprawiedliwości społecznej jako cnoty; koncepcja etyki społecznej jako etyki sprawiedliwości społecznej; krytyka tego konceptu, wychodząca od analizy znaczeń sprawiedliwości społecznej; ewolucja pojęcia i nadawanych mu sensów (miedzy innymi sprawiedliwości społecznej jako idei solidarności); zagadnienia równości, wolności i tolerancji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zagadnienia etyki społecznej.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać informacje na temat problemów etyki społecznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego kształtowania relacji społecznych i wpływania na nie, angażowania się w sprawy dotyczące powszechnego dobra.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Miłość i erotyzm w kulturze

Cel kształcenia: poszerzenie wiedzy dotyczącej wielorakich sposobów ujmowania w dziejach kultury polskiej i światowej tematyki miłosno-erotycznej, uwarunkowanych przemianami mentalnymi, społecznymi, kulturowymi i obyczajowymi, uświadomienie złożoności symboliki związanej z tą tematyką i jej źródeł.

Treści merytoryczne: definicje erotyzmu, miłości, seksualności, prezentacja problematyki związanej ze sposobami funkcjonowania w kulturze polskiej i światowej tematyki miłosno-erotyczną; przedstawienie zróżnicowanej symboliki, wielości ujęć formalnych, wskazanie na przyczyny i artystyczne konsekwencje ewolucji w dziedzinie pojmowania zagadnień związanych z tym uniwersalnym i ważnymi dla każdej kultury tematem.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): terminologię istotną dla opisu zjawisk objętych tematem, uwarunkowania decydujące o sposobie ujęcia tematyki miłosno-erotycznej w szeroko pojętej twórczości artystycznej człowieka (zwłaszcza literackiej) oraz preferowane środki wyrazu artystycznego, służące realizacji treści miłosno-erotycznej.

Umiejętności (potrafi): zinterpretować złożone zależności między przemianami obyczajowymi i mentalnymi zachodzącymi na przestrzeni wieków w kulturze polskiej i światowej a sposobem prezentacji problematyki miłosno-erotycznej w twórczości artystycznej (zwłaszcza literackiej); rozróżniać różne konwencje literatury miłosno-erotycznej, znamienne dla danej epoki.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): właściwego odbioru i interpretacji różnych wytworów kultury

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Komunikacja wizualna

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi aspektami teorii i praktyki komunikacji wizualnej. Wprowadzenie do zagadnień analizy formy oraz problematyki analizy i interpretacji treści obrazu. Wprowadzenie do analizy komunikatów wizualnych funkcjonujących w różnych obszarach aktywności społecznej.

Treści merytoryczne: specyfika komunikacji wizualnej w ujęciu różnych dyscyplin wiedzy (psychologia, semiotyka, historia i teoria sztuki, projektowanie graficzne, typografia); komunikacja wizualna wczoraj i dziś; wybrane teorie komunikacji wizualnej; oddziaływanie obrazu na odbiorcę, metody perswazji wizualnej i propaganda; wprowadzenie do analizy obrazu; informacja wizualna w przestrzeni publicznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane zagadnienia z zakresu komunikacji wizualnej operując znaną mu terminologią; wielość i różnorodność form obrazowania; powiązania i różnice stanowisk pomiędzy dyscyplinami wiedzy, których wspólnym przedmiotem badań jest obraz.

Umiejętności (potrafi): identyfikować specyfikę dziedziny, jaką jest komunikacja wizualna, wyszukiwać, selekcjonować i integrować informacje korzystając z różnych źródeł; dostrzec zmiany, jakie zachodziły w komunikacji wizualnej na przestrzeni dziejów; analizować i interpretować wytwory kultury wizualnej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykazywania zainteresowania tradycyjnym oraz nowatorskimi formami obrazowania; uczestnictwa w życiu kulturalnym; wykazywania troski o zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Narody i nacjonalizmy w Europie XIX i XX wieku

Cel kształcenia: omówienie przemian społecznych, politycznych i kulturowych w Europie w XIX i XX wieku oraz roli narodów i nacjonalizmów w kształtowaniu tożsamości poszczególnych krajów.

Treści merytoryczne: wiek XIX – rozwój idei narodowej w wielu częściach Europy, ruchy narodowyzwoleńcze w regionach zamieszkałych przez różne grupy etniczne, erozja wielonarodowych imperiów (Austro-Węgry, Imperium Osmańskie, Imperium Rosyjskie); wiek XX – I wojna światowa i kształtowanie się nowych granic i narodów, okres międzywojenny – rodzące się totalitaryzmy, II wojna światowa – zmiany na mapach Europy, zimna wojna i konflikt między blokiem wschodnim a zachodnim, procesy integracyjne w Europie – próby przewyciężenia narodowych egoizmów na rzecz współpracy międzynarodowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): znaczenie uwarunkowań historycznych dla współczesnych zjawisk i procesów politycznych, społecznych, ekonomicznych i kulturowych oraz sposoby wykorzystywania historii przez uczestników tych procesów.

Umiejętności (potrafi): formułować w mowie i na piśmie problemy historiograficzne, stawiać tezy i krytycznie je komentować w kontekście omawianych zagadnień.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

Ancient roots of contemporary culture

Cel kształcenia: zapoznanie z genezą cywilizacji europejskiej jako jednym z istotnych politycznych i kulturowych fundamentów współczesnej cywilizacji; pokazanie rozmaitych płaszczyzn kontynuacji myśli antycznej: począwszy od religii, literatury i sztuki, poprzez myśl polityczną oraz typowo utylitarne dziedziny życia, takie jak: medycyna, sztuka dowodzenia wojskiem czy problematyka prawna.

Treści merytoryczne: wprowadzenie do historii starożytnej; dziedzictwo starożytnego Bliskiego Wschodu; bohaterowie wschodu i świata greckiego w literaturze; imperium perskie a świat grecki – walka o władzę; teatr grecki – tragedia i jej recepcja; historiografia grecka (Herodot, Tukidydes, Ksenofont) oraz współczesna myśl polityczna; sztuka klasycznej Grecji; Aleksander Wielki w micie i symbolu świata hellenistycznego i nadchodzącego Rzymu; teatr grecki i rzymski – komedia Arystofanesa i Plauta; wizja moralna w historiografii hellenistycznej; cele, metody i konsekwencje, prawo rzymskie i prawo europejskie; historia rzymska w malarstwie współczesnym: wczesny Rzym; Kartagina i Hannibal, Cezar i Cesarstwo Rzymskie; starożytność grecka i rzymska we współczesnej (pop-)kulturze.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające dotyczące cywilizacji starożytnej Grecji i Rzymu; złożone zależności między cywilizacją antyczną i kulturą współczesną.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać posiadaną wiedzę, formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy, dokonać oceny i krytycznej analizy oraz syntezy uzyskanych informacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

V. PRAKTYKA

V.1. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna

Cel kształcenia: przygotowanie do zadań praktycznego wykonywania zawodu nauczyciela ze szczególnym uwzględnieniem roli wychowawcy klasy i prowadzenia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Treści merytoryczne: praktyka psychologiczno-pedagogiczna służy uruchomieniu wiedzy uzyskanej podczas zajęć z psychologii i pedagogiki ogólnej w procesie obserwacji i refleksji nad procesem edukacyjnym; pozwala określić miejsce nauczyciela i podmiotu jego zabiegów w przebiegu złożonej i wieloaspektowej relacji wzajemnej.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają; organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego; zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.

Umiejętności (potrafi): wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze; wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów; wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas; wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich; zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych; analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Formy prowadzenia zajęć: praktyka.

V.2. Praktyka przedmiotowo-metodyczna (Historia)

Cel kształcenia: wyrobienie podstawowych umiejętności potrzebnych do pełnienia obowiązków związanych z pracą nauczyciela historii w szkole podstawowej, w klasach 4-8; wyrobienie samodzielnego i krytycznego myślenia oraz rozumienia i analizowania zagadnień społecznych związanych z pracą w szkole; zapoznanie z całokształtem funkcjonowania szkoły, organizacją i podstawowymi przepisami prawnymi regulującymi jej funkcjonowanie; konfrontowanie wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach z umiejętnościami praktycznymi oraz kształtowanie poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania.

Treści merytoryczne: zapoznanie z organizacją pracy w miejscu odbywania praktyki, funkcjonowaniem oraz wyposażeniem szkolnej pracowni historycznej, zasadami BHP oraz zasadami porządkowymi obowiązującymi w szkole, przepisami o ochronie danych osobowych oraz wewnętrznymi dokumentami regulującymi pracę placówki; analizowanie szkolnych sytuacji społecznych i przebiegu obserwowanych zajęć; asystowanie w działaniach dydaktycznych, wychowawczych i organizacyjnych; projektowanie działań edukacyjnych; przeprowadzenie lekcji historii w oparciu o przygotowane konspekty, z wykorzystaniem właściwych narzędzi i technologii informatycznych; wyciąganie wniosków z prowadzonych działań; udział w codziennym życiu szkoły.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę; sposób funkcjonowania szkoły i program wychowawczo-profilaktyczny; rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole, w szczególności związanej z przedmiotem historia; przepisy prawa związane z pracą w szkole, w tym prawa dziecka i dziecka z niepełnosprawnością oraz zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią, ze szczególnym uwzględnieniem zasad porządkowych obowiązujących w szkole; typowe problemy uczniów związane z wykorzystywaniem narzędzi i technologii informacyjnych i

informatycznych; środowisko komputerowe wspierające prace administracyjne nauczycieli, jak np. dziennik elektroniczny.

Umiejętności (potrafi): obserwować pracę nauczyciela historii, jego interakcje z uczniami oraz sposoby planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody, narzędzia i technologie informatyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej; zaplanować i przeprowadzić lekcje lub zajęcia z historii; wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych stosowanych przez nauczyciela, z pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas, pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych; projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

V.3. Praktyka przedmiotowo-metodyczna (Wiedza o społeczeństwie)

Cel kształcenia: nabycie podstawowych umiejętności potrzebnych do pełnienia obowiązków związanych z pracą nauczyciela wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej; wyrobienie samodzielnego i krytycznego myślenia oraz rozumienia i analizowania zagadnień społecznych związanych z pracą w szkole; zapoznanie z całokształtem funkcjonowania szkoły, organizacją i podstawowymi przepisami prawnymi regulującymi jej funkcjonowanie, konfrontowanie wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach z umiejętnościami praktycznymi oraz kształtowanie poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania.

Treści merytoryczne: zapoznanie z organizacją pracy w miejscu odbywania praktyki, przepisami o ochronie danych osobowych oraz wewnętrznymi dokumentami regulującymi pracę placówki, przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy; analizowanie szkolnych sytuacji społecznych i przebiegu obserwowanych zajęć; asystowanie w działaniach dydaktycznych, wychowawczych i organizacyjnych, projektowanie działań edukacyjnych; przeprowadzenie lekcji wiedzy o społeczeństwie w oparciu o przygotowane konspekty, wyciąganie wniosków z prowadzonych działań; udział w codziennym życiu szkoły.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę; sposób funkcjonowania szkoły i program wychowawczo-profilaktyczny; rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole, w szczególności związanej z przedmiotem wiedza o społeczeństwie, przepisy prawa związane z pracą w szkole, w tym prawa dziecka i dziecka z niepełnosprawnością oraz zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.

Umiejętności (potrafi): obserwować pracę nauczyciela wiedzy o społeczeństwie, jego interakcje z uczniami oraz sposoby planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej; zaplanować i przeprowadzić lekcje lub zajęcia z wiedzy o społeczeństwie i godzinę wychowawczą; wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych stosowanych przez nauczyciela, z pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas, pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych; projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

V.4. Praktyka zawodowa

Cel kształcenia: aktywne uczestnictwo we wszystkich działaniach podejmowanych w instytucji, samodzielne wykonywanie różnorodnych zadań wynikających ze specyfiki miejsca odbywania praktyki oraz współdziałanie z opiekunem praktyk; doskonalenie własnego warsztatu zawodowego; zebranie materiałów potrzebnych do sporządzenia wymaganej dokumentacji potrzebnej do zaliczenia praktyki zawodowej.

Treści merytoryczne: specyfika funkcjonowania instytucji, poznanie jej struktury i organizacji pracy, zapoznanie się z rodzajem świadczonych usług; metody, techniki i narzędzia pracy, diagnozy i ewaluacji wykorzystywane w instytucji; zadania i kompetencje osób zatrudnionych w instytucji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): strukturę i organizację instytucji, w której odbywa praktykę zawodową, rodzaje świadczonych usług oraz o zadania osób w niej zatrudnionych, specyfikę uczestników korzystających z usług instytucji oraz metodykę pracy.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zaprojektować i przeprowadzić działania praktyczne wynikające ze specyfiki instytucji, z wykorzystaniem najbardziej adekwatnych środków i metod pracy, współdziałać z opiekunem praktyk; dokonać pisemnej i ustnej ewaluacji własnej praktyki zawodowej, wskazać obszary wymagające refleksji w przyszłych działaniach, przygotować w formie pisemnej dokumentację z odbytych praktyk zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): oceny własnej sytuacji, możliwości i ograniczeń przy realizacji aktywności zawodowej; dokonania ewaluacji własnych działań, wiedzy, kompetencji i umiejętności oraz wskazania kierunków własnego rozwoju zawodowego i osobistego, realizowania działań na rzecz pozyskiwania wiedzy, umiejętności, kompetencji poza uczelnią, poprzez aktywne podejmowanie wyzwań zawodowych podczas praktyki zawodowej.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

VI. INNE

1. Ergonomia

Cel kształcenia: przybliżenie szczegółowych zagadnień związanych z ergonomią rozumianą w sensie interdyscyplinarnym; uświadomienie zagrożeń i problemów związanych z niewłaściwymi rozwiązaniami ergonomicznymi na stanowiskach pracy zawodowej oraz w życiu pozazawodowym, a także korzyści wynikających z prawidłowych działań w tym zakresie.

Treści merytoryczne: podstawowe pojęcia i definicje ergonomii; ergonomia jako nauka interdyscyplinarna; główne nurty w ergonomii: ergonomia stanowiska pracy (wysiłek fizyczny na stanowisku pracy, wysiłek psychiczny na stanowisku pracy, dostosowanie antropometryczne stanowiska pracy, materialne środowisko pracy), ergonomia produktu – inżynieria ergonomicznej jakości, ergonomia dla osób starszych i niepełnosprawnych; ergonomia pracy stojącej i siedzącej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia z zakresu ergonomii, ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii stanowiska pracy, zasady prawidłowego organizowania stanowiska pracy, eksploatacji urządzeń, sprzętu komputerowego, warunków środowiskowych oraz czasu pracy z zachowaniem i przestrzeganiem zasad ergonomii.

Umiejętności (potrafi): dokonać oceny, w zakresie podstawowym, warunków w pracy zawodowej oraz podczas aktywności pozazawodowej ze względu na problemy ergonomiczne i zagrożenia z tym związane, samodzielnie zaprojektować poprawnie, tzn. z uwzględnieniem zasad ergonomii, własne stanowisko pracy, w tym stanowisko komputerowe; przyjmować właściwą pozycję podczas pracy, przestrzegać higieny czasu pracy, ocenić potencjalne

zagrożenia człowieka występujące na jego stanowisku pracy oraz wypracować skuteczne sposoby ich unikania.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): reagowania na zagrożenia wynikające z wadliwych rozwiązań i nieprawidłowości w zakresie jakości ergonomicznej; wykazywania wrażliwości na potrzeby osób niepełnosprawnych (w kontekście ergonomicznym).

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. Etykieta

Cel kształcenia: zapoznanie ze szczegółowymi zagadnieniami dotyczącymi zasad savoir-vivre'u.

Treści merytoryczne: podstawowe zagadnienia dotyczące zasad savoir-vivre'u w życiu codziennym (zwroty grzecznościowe, powitania, rozmowa przez telefon, podstawowe zasady etykiety oraz precedencji w miejscach publicznych); etykieta uniwersytecka (precedencja, tytułowanie, zasady korespondencji); etykieta biznesowa (dostosowanie ubioru do okoliczności, zasady przedstawiania, przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zasady rządzące interpersonalnymi relacjami w życiu prywatnym oraz w relacjach zawodowych.

Umiejętności (potrafi): stosować zasady etykiety i kurtuazji w życiu społecznym i zawodowym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowywania się w sposób zgodny z zasadami etykiety.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

3. Ochrona własności intelektualnej

Cel kształcenia: zapoznanie z zasadami, pojęciami oraz procedurami prawa ochrony własności intelektualnej.

Treści merytoryczne: pojęcie i podstawy prawne ochrony własności intelektualnej; podmioty prawa własności intelektualnej; treść prawa własności intelektualnej: prawa autorskie i pokrewne; ograniczenia praw autorskich; dozwolony użytek osobisty i publiczny utworów; naruszenie praw autorskich (plagiat i piractwo intelektualne); regulacje szczególne z zakresu prawa autorskiego: ochrona programów komputerowych i baz danych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ustawowy aparat pojęciowy związany z ochroną prawną własności intelektualnej oraz pola eksploatacji utworów i tryby ich użytku.

Umiejętności (potrafi): identyfikować i implementować dozwolone pola eksploatacji utworów w toku analizy krytycznej oraz w toku działalności naukowej w środowisku akademickim i przyszłym zawodowym; rozpoznać przypadki niezgodnego z prawem korzystania z własności intelektualnej, identyfikować przedmiot ochrony własności intelektualnej, wskazać, komu przysługują do niej prawa oraz jakie są jej instrumenty ochrony prawnej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego korzystania z ustawowych pól eksploatacji utworów w środowisku akademickim oraz w życiu prywatnym; dostrzegania potrzeby oraz propagowania przestrzegania własności intelektualnej, przemysłowej i prawa autorskiego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

4. Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Cel kształcenia: przekazanie podstawowych wiadomości na temat ogólnych zasad postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków studentów, zasad udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku, jak również wskazanie potencjalnych zagrożeń, z jakimi mogą zetknąć się studenci.

Treści merytoryczne: obowiązujące regulacje prawne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy; identyfikacja, analiza i ocena zagrożeń dla życia i zdrowia na poszczególnych kierunkach

studiów (czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe); analiza okoliczności i przyczyn wypadków studentów: omówienie przyczyn wypadków; ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń (np. pożaru); zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku – apteczka pierwszej pomocy; dostosowanie treści do profilu danego kierunku studiów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń; okoliczności i przyczyny wypadków studentów, zasad udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku.

Umiejętności (potrafi): umiejętnie postępować z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia; postępować zgodnie z zasadami bezpieczeństwa związanymi z pracą; posługiwać się środkami ochrony indywidualnej i środkami ratunkowymi, w tym umiejętność udzielania pierwszej pomocy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowywania ostrożności w postępowaniu z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia; dbania o przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przez siebie i swoich kolegów; wykazywania odpowiedzialności za bezpieczeństwo i higienę pracy w swoim otoczeniu; angażowania się w podejmowanie czynności ratunkowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

**PLAN STUDIÓW
 W ZAKRESIE: HISTORIA**

Obowiązuje od cyklu: 2024Z

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia - licencjackie

Liczba semestrów: 6

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina: historia/ dziedzina nauk społecznych, dyscyplina: nauki o polityce i administracji

Rok studiów: 1, semestr: 1

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Język obcy I	1	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	1	0	0
2	Technologie informacyjne w warsztacie historyka	1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
3	Przedmiot ogólnouczeniowy I	1	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			6	2,4	x	x	90	30	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	60	0	60	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	1,2	x	x	60	30	30	2	0	0

II - PODSTAWOWE												
1	Język łaciński I (łacina klasyczna)	1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
2	Vademecum studiów historycznych	1	4	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0
3	Sztuka mówienia i wystąpień publicznych	1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
4	Historia kultury	1	2,5	0,0	egz.	o	30	30	0	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			10,5	3,6	x	x	150	60	90	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	3,6	x	x	90	0	90	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Historia starożytna I	1	4	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0
2	Prahistoria ziem polskich	1	3	0,0	egz.	o	30	30	0	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			7	1,2	x	x	90	60	30	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Mniejszości narodowe i wspólnoty religijne w Europie	1	2,5	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
2	Historia Warmii	1	2,5	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			5	1,2	x	x	60	30	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - INNE												
1	Etykieta	1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
2	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
3	Ergonomia	1	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
4	Ochrona własności intelektualnej	1	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			1,5	0	x	x	12	12	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 1			30	8,4	x	x	402	192	210	24	0	0

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Język obcy II	2	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	1	0	0
2	Przedmiot do wyboru I	2	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			4	2,4	x	x	60	0	60	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	60	0	60	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			4	2,4	x	x	60	0	60	3	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
1	Nauki pomocnicze historii I	2	4	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0
2	Język łaciński II (łacina klasyczna)	2	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			6	2,4	x	x	90	30	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Historia starożytna II	2	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
2	Historia średniowieczna Polski	2	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
3	Historia średniowieczna powszechna	2	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			13,5	3,6	x	x	180	90	90	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,6	x	x	90	0	90	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0

IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA													
1	Historia Niemiec	2	4	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0	
2	Historia państw nadbałtyckich	2	2,5	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			6,5	2,4	x	x	90	30	60	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 2			30	10,8	x	x	420	150	270	23	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 1 roku studiów			60	19,2	x	x	822	342	480	47	0	0	

Rok studiów: 2, semestr: 3

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		

Grupa treści

I - WYMAGANIA OGÓLNE

1	Język obcy III	3	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	1	0	0
2	Przedmiot ogólnouczelniany II	3	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	1	0	0
3	Wychowanie fizyczne I	3	0	0,0	zal. oc.	o	30	0	30	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			4	1,2	x	x	90	30	60	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			4	1,2	x	x	60	30	30	2	0	0

II - PODSTAWOWYCH

1	Nauki pomocnicze historii II	3	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0

2	Język łaciński III (łacina średniowieczna)	3	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
3	Przedmiot do wyboru II	3	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		8,5	3,6	x	x	120	30	90	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	3,6	x	x	90	0	90	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		2	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
III - KIERUNKOWYCH												
1	Historia nowożytna powszechna (do końca XVIII w.)	3	5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
2	Historia nowożytna Polski (do końca XVIII w.)	3	5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
3	Proseminarium I	3	2,5	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		12,5	3,6	x	x	150	60	90	10	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	3,6	x	x	90	0	90	10	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		2,5	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Historia Wielkiej Brytanii	3	2,5	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
2	Muzea Polski i Europy	3	2,5	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		5	1,2	x	x	60	30	30	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 3		30	9,6	x	x	420	150	270	24	0	0	

Rok studiów: 2, semestr: 4

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Język obcy IV	4	2	1,2	egz.	f	30	0	30	1	0	0
2	Przedmiot do wyboru III	4	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
3	Wychowanie fizyczne II	4	0	0,0	zal. oc.	o	30	0	30	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			4	2,4	x	x	90	0	90	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	60	0	60	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			4	2,4	x	x	60	0	60	3	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Historia nowoczesna powszechna (XIX w. do 1918 r.)	4	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
2	Historia nowoczesna Polski (XIX w. do 1918 r.)	4	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
3	Historia Polski 1918-1945 r.	4	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
4	Proseminarium II	4	2,5	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
5	Dziedzictwo kulturowe wybranego regionu	4	1,5	0,6	zal. oc.	o	15	0	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			17,5	5,4	x	x	225	90	135	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	5,4	x	x	135	0	135	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2,5	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Historia państw Europy Wschodniej	4	2	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0

2	Polskie dziedzictwo kulturowe poza granicami RP	4	2,5	1,2	zal. oc.	o	30	15	15	2	0	0
3	Wykłady do wyboru I	4	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
4	Wykłady do wyboru II	4	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			8,5	1,2	x	x	120	105	15	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	15	0	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			4	0,0	x	x	60	60	0	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 4			30	9,0	x	x	435	195	240	27	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 2 roku studiów			60	18,6	x	x	855	345	510	51	0	0

Rok studiów: 3, semestr: 5

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Historia i narracja historyczna	5	2	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			2	0,0	x	x	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			2	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Historia powszechna 1918-1945 r.	5	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
2	Historia Polski po 1945 r.	5	5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
3	Historia powszechna po 1945 r.	5	5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0

4	Seminarium licencjackie i praca dyplomowa I	5	2,5	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			17	4,8	x	x	210	90	120	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	4,8	x	x	90	0	90	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2,5	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Wykład monograficzny I	5	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
2	Wykłady i ćwiczenia do wyboru I	5	4,5	1,2	zal. oc.	f	60	30	30	2	0	0
3	Wykłady i ćwiczenia do wyboru II	5	4,5	1,2	zal. oc.	f	60	30	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			11	2,4	x	x	150	90	60	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			11	2,4	x	x	150	90	60	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 5			30	7,2	x	x	390	210	180	22	0	0

Rok studiów: 3, semestr: 6

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Problemy współczesnego świata	6	2,5	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
2	Historia publiczna	6	2	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
3	Geografia turystyczna	6	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
4	Media we współczesnym świecie	6	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)				8,5	2,4	x	x	120	60	60	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)				x	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)				0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
III - KIERUNKOWYCH														
1	Seminarium licencjackie i praca dyplomowa II			6	7,5	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)				7,5	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)				7,5	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA														
1	Wykład monograficzny II			6	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
2	Wykłady do wyboru III			6	3	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
3	Wykłady do wyboru IV			6	3	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)				8	0,0	x	x	90	90	0	6	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				x	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)				8	0,0	x	x	90	90	0	6	0	0	
V - PRAKTYKA														
1	Praktyka zawodowa			6	6	6,0	zal. oc.	f	0	0	0	2	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)				6	6,0	x	x	0	0	0	2	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				x	6,0	x	x	0	0	0	2	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)				6	6,0	x	x	0	0	0	2	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 6				30	9,6	x	x	240	150	90	18	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 3 roku studiów				60	16,8	x	x	630	360	270	40	160	0	

Tabela podsumowująca

Lp.	Nazwa przedmiotu/ grupy zajęć	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyki	Praca dyplomowa
				ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Liczba punktów ECTS / godz. dyd. w planie studiów		180	54,6	2307	1047	1260	138	160	0
Grupa treści									
I - WYMAGANIA OGÓLNE									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	28,5	10,8	480	150	330	22	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	10,8	270	0	270	14	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	18	7,2	240	60	180	10	0	0
II - PODSTAWOWYCH									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	25	9,6	360	120	240	22	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	9,6	240	0	240	18	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	2	1,2	30	0	30	2	0	0
III - KIERUNKOWYCH									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	75	19,8	885	390	495	60	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	19,8	465	0	465	56	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	15	4,8	120	0	120	8	0	0
IV – ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	44	8,4	570	375	195	32	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	8,4	195	0	195	14	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	23	2,4	300	240	60	16	0	0
V - PRAKTYKA									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	6	6	0	0	0	2	160	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	6	0	0	0	2	160	0

3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	6	6	0	0	0	2	160	0
VI - INNE									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	1,5	0	12	12	0	0	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	0	12	12	0	0	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	0	0	0	0	0	0	0	0

I	Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe w tym, zajęcia:	Punkty ECTS	
		Liczba	%
	Ogółem - plan studiów	180	100
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	98	54,44
2	z zakresu nauk podstawowych	25	13,89
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	54,6	30,33
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	4	2,22
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% pkt ECTS	64	35,56
6	wymiar praktyk	6	3,33
7	zajęcia z wychowania fizycznego	-	-
8	zajęcia z języka obcego	8	4,44
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	178,5	99,17
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	-	-
11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	178,5	99,17
II	Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS		%
1	Historia		95
2	Nauki o polityce i administracji		5
Ogółem			100

Wykaz grup przedmiotów
Przedmiot ogólnouczelniany I, II
1. Człowiek współczesny wobec problemu uzależnień
2. Dietetyka i żywienie człowieka
3. Ekonomia
4. Etyka
5. Genetyka w życiu człowieka
6. Komunikacja wizualna i werbalna
7. Prawo
8. Zdrowy styl życia i higiena człowieka
Język obcy I, II, III, IV
1. Język angielski
2. Język niemiecki
3. Język rosyjski
4. Język hiszpański
Przedmiot do wyboru I
1. Przemiany społeczno-polityczne w Europie (IV-VIII w.)
2. Dziedzictwo kulturowe średniowiecznej Europy
3. Podstawy historii społecznej
Przedmiot do wyboru II
1. Historia życia codziennego – starożytność
2. Antropologia dziejów kultury europejskiej
3. Mity i stereotypy w historii
Przedmiot do wyboru III
1. Historia porównawcza ustrojów państwowych
2. Migracje we współczesnej Europie
3. Obraz świata – pojmowanie życia i śmierci, zdrowia i choroby
Wykłady do wyboru I
1. Wielkie Księstwo Litewskie w epoce nowożytnej: państwo-ustrój-społeczeństwo
2. Dziedzictwo kulturowe Europy – ochrona, zarządzanie i użytkowanie
3. Historia gospodarcza
Wykłady do wyboru II

1. Człowiek, rodzina, społeczeństwo w średniowiecznej Europie
2. Odczytywanie historii XIX wieku
3. Historia gospodarcza
Wykłady do wyboru III
1. Herstory. Kobiety w historii XVIII - XX wiek
2. Afryka w stosunkach międzynarodowych
3. Dokąd zmierza Rosja w XXI wieku?
Wykłady do wyboru IV
1. Herstory. Kobiety w historii XVIII - XX wiek
2. Afryka w stosunkach międzynarodowych
3. Dokąd zmierza Rosja w XXI wieku?
Wykłady i ćwiczenia do wyboru I, II
1. Europa późnego średniowiecza (XIII-XV wiek)
2. Rzeczpospolita szlachecka: dzieje państwa i społeczeństwa
3. Społeczeństwo-naród-państwo w XIX wieku
4. Historia PRL
5. Mechanizmy życia politycznego i sprawowania władzy
Wykład monograficzny I, II
1. Etyczne podstawy profesjonalizmu
2. Etyka społeczna
3. Miłość i erotyzm w kulturze
4. Komunikacja wizualna
5. Narody i nacjonalizmy w Europie XIX i XX wieku
6. Ancient roots of contemporary culture

**PLAN STUDIÓW
 KIERUNKU HISTORIA
 W ZAKRESIE: NAUCZANIE HISTORII I WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE**

Obowiązuje od cyklu: 2024 Z

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia - licencjackie

Liczba semestrów: 6

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina: historia/ dziedzina nauk społecznych, dyscyplina: nauki o polityce i administracji

Rok studiów: 1, semestr: 1

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Język obcy I	1	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	1	0	0
2	Technologie informacyjne w warsztacie historyka	1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
3	Przedmiot ogólnouczelniany I	1	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	1	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)					6	2,4	x	x	90	30	60	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)					x	2,4	x	x	60	0	60	3	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)					4	1,2	x	x	60	30	30	2	0	0	
II- PODSTAWOWYCH															
1	Język łaciński I (łacina klasyczna)				1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
2	Vademecum studiów historycznych				1	4	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0
3	Sztuka mówienia i wystąpień publicznych				1	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
4	Historia kultury				1	2,5	0,0	egz.	o	30	30	0	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)					10,5	3,6	x	x	150	60	90	10	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)					x	3,6	x	x	90	0	90	6	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)					0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
III - KIERUNKOWYCH															
1	Historia starożytna I				1	4	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0
2	Prahistoria ziem polskich				1	3	0,0	egz.	o	30	30	0	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)					7	1,2	x	x	30	0	30	6	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)					x	1,2	x	x	90	60	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)					0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA															
1	BHP w instytucjach edukacyjnych				1	1	0,0	zal. oc.	f	15	15	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)					1	0,0	x	x	15	15	0	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)					x	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)					1	0,0	x	x	15	15	0	2	0	0	
IV – BN – związanych z przygotowaniem psychologiczno-pedagogicznym															
1	Pedagogika ogólna				1	2,5	0,6	zal. oc.	o	45	30	15	2	0	0
2	Psychologia ogólna				1	2,5	0,6	zal. oc.	o	45	30	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)					5	1,2	x	x	90	60	30	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)					x	1,2	x	x	30	0	30	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)					0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
VI - INNE															
1	Etykieta				1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0

2	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
3	Ergonomia	1	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
4	Ochrona własności intelektualnej	1	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			1,5	0	x	x	12	12	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	12	12	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 1			31	8,4	x	x	447	237	210	26	0	0

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Język obcy II	2	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	1	0	0
2	Przedmiot do wyboru I	2	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			4	2,4	x	x	60	0	60	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	60	0	60	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			4	2,4	x	x	60	0	60	3	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
1	Język łaciński II (łacina klasyczna)	2	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
2	Nauki pomocnicze historii I	2	4	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			6	2,4	x	x	90	30	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Historia starożytna II	2	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
2	Historia średniowieczna Polski	2	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
3	Historia średniowieczna powszechna	2	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		13,5	3,6	x	x	180	90	90	12	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	3,6	x	x	90	0	90	12	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
IV – BN - związanych z przygotowaniem psychologiczno-pedagogicznym												
1	Pedagogika	2	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
2	Psychologia edukacyjna	2	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		4	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
V-PRAKTYKA												
V- BN – związanych z przygotowaniem psychologiczno-pedagogicznym												
1	Praktyka psychologiczno-pedagogiczna	2	1,5	1,5	zal. oc.	f	0	0	0	2	40	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		1,5	1,5	x	x	0	0	0	2	40	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	1,5	x	x	0	0	0	2	40	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		1,5	1,5	x	x	0	0	0	2	40	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 2		29	12,3	x	x	390	120	270	25	40	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 1 roku studiów		60	20,7	x	x	837	357	480	51	40	0	

Rok studiów: 2, semestr: 3

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Język obcy III	3	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	1	0	0
2	Przedmiot ogólnouczelniany II	3	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	1	0	0
3	Wychowanie fizyczne I	3	0	0,0	zal. oc.	o	30	0	30	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			4	1,2	x	x	90	30	60	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			4	1,2	x	x	60	30	30	2	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
1	Język łaciński III (łacina średniowieczna)	3	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
2	Nauki pomocnicze historii II	3	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
3	Przedmiot do wyboru II	3	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			8,5	3,6	x	x	120	30	90	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	3,6	x	x	90	0	90	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			2	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Historia nowożytna powszechna (do końca XVIII w.)	3	5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
2	Historia nowożytna Polski (do końca XVIII w.)	3	5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
3	Proseminarium I	3	2,5	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			12,5	3,6	x	x	150	60	90	10	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	3,6	x	x	90	0	90	10	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		2,5	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
IV – CN – związanych z podstawami dydaktyki i emisji głosu												
1	Podstawy dydaktyki	3	3	0,0	egz.	o	30	30	0	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		3	0,0	x	x	30	30	0	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		0	0,0	x	x	30	30	0	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 3		28	8,4	x	x	390	150	240	24	0	0	

Rok studiów: 2, semestr: 4

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Język obcy IV	4	2	1,2	egz.	f	30	0	30	1	0	0
2	Przedmiot do wyboru III	4	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
3	Wychowanie fizyczne II	4	0	0,0	zal. oc.	o	30	0	30	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		4	2,4	x	x	90	0	90	3	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	2,4	x	x	60	0	60	3	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		4	2,4	x	x	60	0	60	3	0	0	

III - KIERUNKOWYCH												
1	Historia nowoczesna powszechna (XIX w. do 1918 r.)	4	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
2	Historia nowoczesna Polski (XIX w. do 1918 r.)	4	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
3	Historia Polski 1918-1945	4	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
4	Proseminarium II	4	2,5	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
5	Dziedzictwo kulturowe wybranego regionu	4	1,5	0,6	zal. oc.	o	15	0	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			17,5	5,4	x	x	225	90	135	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	5,4	x	x	135	0	135	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			2,5	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
IV – DN – związanych z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania pierwszego przedmiotu												
1	Dydaktyka historii I	4	4,5	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			4,5	1,2	x	x	60	30	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
IV – EN – związanych z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania drugiego przedmiotu												
1	Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie I	4	4	0,6	zal. oc.	o	45	30	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			4	0,6	x	x	45	30	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	0,6	x	x	15	0	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
IV – CN – związanych z podstawami dydaktyki i emisji głosu												
1	Emisja głosu	4	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			2	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 4			32	10,8	x	x	450	150	300	25	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 2 roku studiów			60	19,2	x	x	840	300	540	49	0	0

Rok studiów: 3, semestr: 5

Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa	
						ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Historia i narracja historyczna	5	2	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		2	0,0	x	x	30	30	0	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
III - KIERUNKOWYCH												
1	Historia powszechna 1918-1945 r.	5	4,5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
2	Historia Polski po 1945 r.	5	5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
3	Historia powszechna po 1945 r.	5	5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
4	Seminarium licencjackie i praca dyplomowa I	5	2,5	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		17	4,8	x	x	210	90	120	14	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	4,8	x	x	90	0	90	14	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		2,5	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Etyka zawodu nauczyciela	5	1	0,0	zal. oc.	f	15	15	0	2	0	0
2	Dziedzictwo kulturowe w edukacji obywatelskiej	5	2	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
3	Wykład monograficzny I	5	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		5	1,2	x	x	75	45	30	6	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		5	1,2	x	x	75	45	30	6	0	0	

IV – DN – związanych z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania pierwszego przedmiotu												
1	Dydaktyka historii II	5	3	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			3	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
IV – EN – związanych z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania drugiego przedmiotu												
1	Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie II	5	3	0,6	zal. oc.	o	15	0	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			3	0,6	x	x	15	0	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)			x	0,6	x	x	15	0	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)			0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 5			30	7,8	x	x	360	165	195	26	0	0

Rok studiów: 3, semestr: 6

Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa	
						ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Problemy współczesnego świata	6	2,5	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
2	Historia publiczna	6	2	0,0	zal. oc.	o	30	30	0	2	0	0
3	Geografia turystyczna	6	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
4	Media we współczesnym świecie	6	2	1,2	zal. oc.	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			8,5	2,4	x	x	120	60	60	8	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	2,4	x	x	60	0	60	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		0	0,0	x	x	0	0	0	0	0	0	
III - KIERUNKOWCH												
1	Seminarium licencyjne i praca dyplomowa II	6	7,5	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		7,5	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		7,5	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Elementy prawa oświatowego	6	1,5	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
2	Integracja europejska i instytucje europejskie	6	1	0,0	zal. oc.	f	15	15	0	2	0	0
3	Bezpieczeństwo narodowe	6	2	0,6	zal. oc.	f	30	15	15	2	0	0
4	Wykład monograficzny II	6	2	0,0	zal. oc.	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		6,5	0,6	x	x	105	90	15	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	0,6	x	x	15	0	15	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		6,5	0,6	x	x	105	90	15	8	0	0	
V-PRAKTYKA												
V – DN – związana z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania pierwszego przedmiotu												
1	Praktyka przedmiotowo-metodyczna (Historia)	6	4,5	4,5	zal. oc.	f	0	0	0	2	120	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		4,5	4,5	x	x	0	0	0	2	120	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	4,5	x	x	0	0	0	2	120	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		4,5	4,5	x	x	0	0	0	2	120	0	
V – EN – związana z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania drugiego przedmiotu												
1	Praktyka przedmiotowo-metodyczna (Wiedza o społeczeństwie)	6	3	3	zal. oc.	f	0	0	0	2	60	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)		3	3	x	x	0	0	0	2	60	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)		x	3	x	x	0	0	0	2	60	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)		3	3	x	x	0	0	0	2	60	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 6		30	11,7	x	x	255	150	105	22	180	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 3 roku studiów		60	19,5	x	x	615	315	300	48	180	0	

Tabela podsumowująca

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
				ogółem zajęcia dydaktyczne	wyklady	ćwiczenia	inne		
Liczba punktów ECTS / godz. dyd. w planie studiów		180	59,4	2292	972	1320	148	220	0
Grupa treści									
I - WYMAGANIA OGÓLNE									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	28,5	10,8	480	150	330	22	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	10,8	270	0	270	14	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	16	7,2	240	60	180	10	0	0
II - PODSTAWOWYCH									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	25	9,6	360	120	240	22	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	9,6	240	0	240	18	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	2	1,2	30	0	30	2	0	0
III - KIERUNKOWYCH									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	75	19,8	885	390	495	60	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	19,8	465	0	465	56	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	15	4,8	120	0	120	8	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	12,5	1,8	195	150	45	16	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	1,8	45	0	45	4	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	12,5	1,8	195	150	45	16	0	0
IV – BN – związanych z przygotowaniem psychologiczno-pedagogicznym									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	9	3,6	150	60	90	8	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	3,6	90	0	90	8	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	0	0,0	0	0	0	0	0	0

IV – CN – związanych z podstawami dydaktyki i emisji głosu									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	5	1,2	60	30	30	6	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	1,2	30	0	30	2	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	0	0,0	0	0	0	0	0	0
IV – DN – związanych z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania pierwszego przedmiotu									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	7,5	2,4	90	30	60	4	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	2,4	60	0	60	4	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	0	0,0	0	0	0	0	0	0
IV – EN – związanych z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania drugiego przedmiotu									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	7	1,2	60	30	30	4	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	1,2	30	0	30	4	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	0	0,0	0	0	0	0	0	0
V - PRAKTYKA									
V- BN – związanych z przygotowaniem psychologiczno-pedagogicznym									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	1,5	1,5	0	0	0	2	40	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	1,5	0	0	0	2	40	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	1,5	1,5	0	0	0	0	40	0
V – DN – związana z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania pierwszego przedmiotu									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	4,5	4,5	0	0	0	2	120	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	4,5	0	0	0	2	120	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	4,5	4,5	0	0	0	0	120	0
V – EN – związana z przygotowaniem dydaktycznym do nauczania drugiego przedmiotu									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	3	3	0	0	0	2	60	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	3	0	0	0	2	60	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	3	3	0	0	0	0	60	0
VI - INNE									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	1,5	0	12	12	0	0	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zajęcia praktyczne)	x	0	0	0	0	0	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedmioty fakultatywne)	0	0	0	0	0	0	0	0

I	Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe w tym, zajęcia:	Punkty ECTS	
		Liczba	%
	Ogółem - plan studiów	180	100
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	97,5	54,17
2	z zakresu nauk podstawowych	25	13,89
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	59,4	33,00
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	4	2,22
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% pkt ECTS	54,5	30,28
6	wymiar praktyk	9	5,00
7	zajęcia z wychowania fizycznego	-	-
8	zajęcia z języka obcego	8	4,44
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	178,5	99,17
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	-	-
11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	178,5	99,17
II	Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS		%
1	Historia		95
2	Nauki o polityce i administracji		5
	Ogółem		100

Wykaz grup przedmiotów
Przedmiot ogólnouczelniany I, II
1. Człowiek współczesny wobec problemu uzależnień
2. Dietetyka i żywienie człowieka
3. Ekonomia
4. Etyka
5. Genetyka w życiu człowieka
6. Komunikacja wizualna i werbalna
7. Prawo
8. Zdrowy styl życia i higiena człowieka

Język obcy I, II, III, IV
1. Język angielski
2. Język niemiecki
3. Język rosyjski
4. Język hiszpański
Przedmiot do wyboru I
1. Przemiany społeczno-polityczne w Europie (IV-VIII w.)
2. Dziedzictwo kulturowe średniowiecznej Europy
3. Podstawy historii społecznej
Przedmiot do wyboru II
1. Historia życia codziennego – starożytność
2. Antropologia dziejów kultury europejskiej
3. Mity i stereotypy w historii
Przedmiot do wyboru III
1. Historia porównawcza ustrojów państwowych
2. Migracje we współczesnej Europie
3. Obraz świata – pojmowanie życia i śmierci, zdrowia i choroby
Wykład monograficzny I, II
1. Etyczne podstawy profesjonalizmu
2. Etyka społeczna
3. Miłość i erotyzm w kulturze
4. Komunikacja wizualna
5. Narody i nacjonalizmy w Europie XIX i XX wieku
6. Ancient roots of contemporary culture